ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР: ● КУЛЬТИВАЦИЯ СИФАТЛИ БЎЛСИН, ҒЎЗАНИ ЎТГА ОЛДИРМАЙЛИК. ● ЭКИН КЕЧА-КУНДУЗ СУВГА ҚОНСИН. ● ҒЎЗАНИ ТЕКИС ШОНАЛАТИБ, ТЕЗРОҚ ГУЛГА КИРИТИБ ОЛАЙЛИК!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

16 ЙИЛ ЧИҚИШИ.
№ 122 (4113).
21 ИЮНЬ
ШАНБА
1969 ЙИЛ
Баҳоси 2 тийин.

МИРИШКОР СУВЧИЛАР

Оққўрғон районидаги Вотинцев номли колхознинг далаларида меҳнат авжида. Ҳар бир деҳқон ўзига берилган топшириқни садоқат билан амалга оширяпти. Механизаторлар қатор ораларига сифатли ишлов беряптилар.

Сувчилар ҳам ғайрат билан ишламоқдалар. Пахтачиликни ривожлантиришга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Буни ўртоқ Асқар Аҳмедов бошлиқ звено мисолида ҳам кўриш мумкин. Деҳқонлар 50 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан «оқ олтин» топширамиз, дейишмоқда. Бу ерда Э. Аҳмедов, З. Мамажонов, Н. Ортиқов, Т. Менглибоев каби азамат деҳқонлар ҳам бор. Улар кунига 3—4 гектардаги ерга сув тараб топшириқни ортиғи билан адо этаётирлар. Х. Жуманова, Б. Тошбоева, Ш. Мамажонова, З. Ортиқова сингари ғайратли аёллар ғўзани чопиқ қилишда, бегона ўтлардан тозалашда намунали ишламоқдалар. Ана шунинг учун ҳам звено далаларидаги ғўзалар беғубор ўсиб, шоналарини кўпайтирмоқда.

Э. БУРХОНОВ.

САРИБЕЛ ЛОЧИНИ

Эрта тонг. Олтмишбой ака Канибеков ўтовдан чиқди-ю, фасл чиройи билан безанган кўм-кўк тепаликларга завқ билан боқди. Елкасида сочиқ, булоқ томон юрди. Қайтишда ўйноқлаётган қўзичоқларни кўриб, мамнунлик билан жилмайди. Ўчоқ бошида куйманиб юрган умр йўлдошининг ёнига борди.

— Анави совлиқ безовтароқ кўринади, ҳушёррок бўлиб тур,—деди-да, ўтовга кириб кетди.

Стол устидаги радиоприёмникнинг қулоғини бураб қўйди. Яйлов бўйлаб най садоси таралди.

У шу заҳотиёқ қўрага кирдида, уч совлиқни эҳтиётлик билан ташқарига чиқарди. Уларни алоҳида ажратилган қўрага киритаётганида ферма мудири Иной Асқаров келиб қолди.

— Ҳорманглар, ҳа, яхши, —деди у совлиқларни кўздан бирма-бир кечирар экан. — Кўриниши дуруст. Булар ҳам эгизак туғса керак.

— Чой совуб қолмасин, қани юринглар, — деди Алмашхон уларни ўтовга таклиф қилар экан.

— Икки йил ичида қўйлар 550 тага кўпайди. Бу чакки эмас, — деди Иной ака Алмашхон узатган пиёладаги чойдан аста ҳўплар экан.

— Ҳа, маслаҳатлашиб қилинган иш бузилмайди, — қўшиб қўйди Олтмишбой.

Калинин районидаги генерал Собир Раҳимов номли колхознинг тажрибали чўпони Олтмишбой Канибеков 17 йилдан бери қўй боқади. Бундан икки йил бурун ҳисобида 800 бошдан кўпроқ қўй бўлган бўлса, ҳозир 1300 тадан ошиб кетди. Шундан ярмидан кўпроғи совлиқ.

Т. ЖУРАЕВ.

ЯШАСИН, ТИНЧЛИК

ЕР КУРРАСИДАГИ барча илғор инсоният таҳсинига сазовор бўлган қаҳрамон, марду майдон, буюк халқимизнинг улуғвор ишлари билан ҳар қанча фахрлансак арзийди. Совет халқи тарихий синовлар оловида тобланар экан, оддий бир оммадан янги жамият бунёдкори ва коммунизм қурувчисига, жанговар курашчи, мўъжиза яратувчи ва тинчлик посбонига айланди. Унинг битмас-туганмас қобилиятлари, заковоти КПСС XXIII съезди қарорларини амалга оширишда, коммунизм қурилиши жабҳасида эришилаётган янги-янги зафарларда янада ёрқинроқ намоён бўлмоқда.

Она-Ватанимиз душманлари билан бўлган шафқатсиз жангларда ҳам, мамлакатимиз қиёфасини ўзгартириш учун бошланган қизғин меҳнат фронтларида ҳам совет кишилари ҳар доим ажойиб қаҳрамонлик, жасорат ва ғайрат намуналарини кўрсатиб келдилар. Айниқса, халқимизнинг Улуғ Ватан уруши йилларида кўрсатган қаҳрамонликлари барча элларда, барча тилларда достон бўлиб қолди. Брест қалъаси мудофаачиларининг мислсиз матонати, Москва ҳимоячиларининг баҳодирона жонбозлиги, ленинградликларнинг метин иродаси, Сталинград баҳодирларининг ақл бовар қилмайдиган мардонаворлиги ҳеч қачон ҳеч кимнинг ёдидан кўтарилмайди.

Совет кишилари бошига ниҳоятда оғир кулфат ва мусибатлар келтирган қирқ биринчи йил уруши бизлар учун ниҳоятда ноқулай бир вазиятда, халқимиз тинч қурилиш ишлари билан машғул бўлган бир шароитда бошланган эди. Бу уруш халқимиз учун ҳаёт-мамот жангига, қийин синовлар майдонига айланди. Лекин барча қийинчиликлар босиб ўтилди. Буюк ғалаба бизга ёр бўлди. Бу ғалабага бизлар жонажон Коммунистик партиямиз раҳнамолигида эришдик. Бу ғалабага бизлар кўпмиллатли совет халқининг бир ёқадан бош чиқарганлиги, ўз Ватанимизга бўлган меҳр-муҳаббатимизнинг чексизлиги, интернационализм анъаналарига ҳамиша содиқлигимиз туфайли сазовор бўлдик. Бу жангу жадалда биз аҳил ва бирдам бўлдик. Шу боисдан ғалаба бизларга ёр бўлди.

Ғалаба байроғини баланд кўтарган, шон-шавкатлар йўлини босиб ўтган қаҳрамон халқимиз, зафарлар кетидан зафарлар қучган музаффар армиямиз Совет Иттифоқи ерларини душмандан мутлақо тозаладилар. Шунингдек гитлерчи босқинчилар азобида инграб ётган Европа халқларига озодлик нашъу-намосини келтирдилар. Поляклар яйраган жойлар, руминлар замини, булғорлар ватани, мадярлар ўлкаси, чехословаклар бўстони, югославлар мамлакати ва бошқа кўпгина эл-элатлар ёвлардан халос этилди.

Ғалаба! Ҳар бир дилни минг туғёнга солувчи ғалаба бизлар учун осон келмади. Урушнинг оғири совет халқи зиммасига тўғри келди. Бошига иш тушиб, этик билан сув кечган минглаб йигитларимиздан, мардларча жанг қилган лобар қизларимиздан жудо бўлдик. Фарзандлар доғида ёнган ота-оналаримиз кўз ёши оби дийда бўлди. Меҳрибон, муштипар ота-онасиз қолган етим-есирлар нидоси бағримизни эзди. Ўн гулидан бир гули очилганда эридан ажраган ёш жувонлар тул қолдилар.

Биз буларни унута олмаймиз. Шу йўсинда Тошкент электротехника-алоқа институтининг ўқитувчиси, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси ўртоқ Х. Қўчқоровнинг редакцияга йўллаган мактубидан парча келтирсак жоиз бўлар: «... Ҳали эгнидан мотам либосини ечмаган оналар бор. Ҳамон оталар эшик олдига чиқиб ҳассаларига таяниб фронтга кетган ўғлонларини кутмоқдалар. Ҳанузгача кундалик таомдан ота-оналари насибасини олиб қўядиган ўғил-қизлар учрайди. Узоқ йиллар кечган бўлса ҳам бедарак кетган эрларини интизор кутаётган вафодор, мунис аёллар топилади. Ҳамон кўчада бировни кўриб қолиб ўз адажонларига ўхшатиб, юраги ҳаприқиб кетадиган фарзандлар кўзга ташланади... Йўқ, буларни унутиб бўлмайди! Урушга минг лаънатлар бўлсин!»

Ўтмишга назар ташлайлик. Ўша қийин йилларда таваллуд топган ажойиб анъаналар, қаҳрамонлик намуналари ҳозирги кунимизда, тинч меҳнатимизда, ҳар бир ҳатти-ҳаракатимизда ҳам давом этмоқда, ривож топмоқда. Она-Ватан ҳимоячилари қалбини тўлқинлантирган олижаноб ҳис-туйғулар, ширин орзу-умидлар ҳозир ҳам беш йиллик шоввозларининг, лочин фазогирларимизнинг, олиму-фозилларимизнинг, миришкор деҳқонларимизнинг юракларида яшамоқда, уларнинг ютуқларига қанот бахшида этмоқда.

Қуролли Кучларимизнинг кундалик ҳаётида ажойиб халқ қаҳрамонлигининг тенгсиз намуналарини учратиш мумкин. Совет Армияси ўзининг ярим асрдан ошиқроқ босиб ўтган йўли давомида буюк Октябрь революцияси соатларида туғилган армиянинг енгилмас эканлигини минг бор исбот этди. Ҳозирги кунларда шонли армиямиз Ватанимиз хавфсизлигининг, меҳнаткаш халқимизнинг, тинчлик ва социализмнинг ишончли ва мустаҳкам қалқонига айланган. Ўз навбатида армиямиз мамлакатимизнинг битмас-туганмас қувватига, ўз халқининг меҳр-муҳаббатига таянади. Армиямиз қудратининг асосий чашмаси — Коммунистик партиямизнинг ташкилотчилигида ва ғамхўрлигидадир.

Бизнинг армиямиз қатор вазифалар билан, бирликда ўзининг буюк вазифасини, яъни қардош социалистик давлатлар армияси билан бўлган дўстлик традицияларини йил сайин ривожлантириб бормоқда. Эндиликда армиямиз ягона эмас, унинг социализм лагерида ишончли қуролдош дўстлари бор.

Яқинда Ватанимиз пойтахти — Москвада коммунистик ва ишчи партияларнинг халқаро Кенгаши ўз ишини муваффақиятли якунлади. Мазкур кенгашда «Ҳозирги босқичда империализмга қарши кураш вазифалари ҳамда коммунистик ва ишчи партияларнинг, барча антиимпериалистик кучларнинг ҳаракат бирлиги», «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги тўғрисида», «Тинчликни ҳимоя қилиш тўғрисида хитобнома» каби қатор муҳим ҳужжатлар қабул қилинди.

Тинчликни ҳимоя қилиш тўғрисидаги хитобномада қайд қилинганидек, «Тинчлик учун кураш — социалистик давлатларнинг тинчлик йўлидаги ташаббусларини ҳам, Жанубий Вьетнам чангалзорларида Вьетнам ватанпарварлари қилаётган ғолибона жангларни ҳам, Европа ва Америка шаҳарларидаги урушга қарши намойишларни ҳам, япон халқининг Америка ҳарбий базаларига қарши курашини ҳам ўз ичига олади. Ишчилар синфининг монополиялар ҳукмронлигига қарши чиқишлари ҳам, Латин Америкаси халқларининг ҳарбий тўдалар диктатураларига қаршилиги ҳам, Осиё ва Африка мамлакатларидаги мустамлакачиларга қарши ҳаракатлар ҳам, АҚШдаги негр аҳолисининг ўз ҳуқуқлари учун кураши ҳам тинчлик ишига хизмат қилади. Шу курашда қатнашаётган ҳар бир киши ишчи коржомасидами, деҳқончилик билан машғулми ёки лабораторияда меҳнат қиляптими, бундан қатъий назар, тинчликни ҳимоя қилишнинг муштарак ишига ҳисса қўшмоқда».

Совет халқи дунёда энг тинчликсевар халқдир. Зотан жаҳон тарихида бизнинг халқимиздек урушларга кўп дуч келган, бошидан кўп кулфатлар кечирган халқ кам топилади. Шу важдан тинчлик учун, тинчлик иши учун кураш халқимиз ҳаётининг асосий мазмунини ташкил этади. Совет кишилари собит қадамлар билан порлоқ коммунизмнинг нурли чўққилари томон олға бормоқдалар. Халқимизнинг бу юришига ҳалал бера оладиган куч дунёда йўқ!

Жаҳонда тинчлик бўлса ҳамма нарса муҳайё бўлғусидир. Фаровон ҳаётимиз, равнақ камолотимиз, тинч турмушимиз, кундалик юмушимиз, оила бахтимиз, вафо-аҳдимиз, қувноқ тўйимиз, янгроқ куйимиз — барча-барчаси тинчликка, осойишталикка боғлиқдир.

Яшасин, тинчлик!

Юқори Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон» колхозининг серғайрат тракторчиси Б. Тошпўлатов ғўзани культивация қилиш билан бир вақтда озиқлантириб ҳам кетмоқда. Шунинг учун ғўзалар тез ривожланаётир. Суратда: ўртоқ Б. Тошпўлатов иш устида.

А. Абалян фотоси.

ПАХТАКОРЛАРГА САВДО ХИЗМАТИ

Партия ва ҳукуматимиз қишлоқ меҳнаткашларининг талаб ва эҳтиёжларини тўлароқ қондириш ҳақида доим ғамхўрлик қиляптилар. Шу сабабли аҳоли яшайдиган жойларда савдо-сотиқ қилиш муассасалари кўпаймоқда. Буни бизнинг колхозимиз мисолида ҳам кўриш мумкин. Ошхона, нон пишириш цехлари, саноат ва уй-рўзғор буюмлари билан савдо қиладиган дўконлар кўпаймоқда.

Оржоникидзе участкамиздаги дўкон биноси талабга жавоб бермайдиган бўлиб қолган эди. Биз унинг ўрнида янги дўкон биноси қурдик. Бунда барча қулайликлар мавжуд. Эндиликда колхозчиларимизнинг йўли яқинлашди. Аввал бу ерда истиқомат қилувчилар уст-кийимбош, пойафзал моллари, хўжалик, уй-рўзғор асбоблари сотиб олиш учун шаҳарга боришар эди. Эндиликда шу ернинг ўзида сотиб олишаяпти. Магазинда истаган нарсани топишингиз мумкин. Буюмларнинг ассортименти кўп.

Колхоз правлениеси савдо ходимлари билан алоқани мустаҳкамлаб, дала шийпонларида ҳам ўз-ўзига хизмат қиладиган дўкон очишга ҳаракат қилмоқда.

А. ЭГАМНАЗАРОВ,
Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

БИР ЕРДА УНДАЙ, БИР ЕРДА БУНДАЙ

Бўкадаги Тимирязев номли колхозга борсангиз, ғўза парвариши яхши олиб борилаётганлигини кўриб, хурсанд бўласиз.

Ғўза аллақачон иккинчи парваришдан чиқарилган. Узунасига, кўндалангига биринчи-иккинчи культивация, ягана ва чопиқ тамомланди. Кенг пайкаллар топ-тоза. Бегона ўт кўринмайди.

Колхознинг Мамадали Исломов, Шоир Хазратқулов, Жогиқул Туронов, Қаюм Пардаев, Гадайбой Қурбонов сингари ўртоқлар бошлиқ бригада ва звенолари ғўза парваришида пешқадамлик қилмоқда. Ш. Пардаев, Мамадали Усмоновлар бошлиқ бригада ва звеноларда ғўза текис шонага кирди.

Ғўза парваришини тезлаштириш учун айни кунларда 400 киши далага чиқиб ишламоқда. Қатор оралари 30 та чопиқ трактори билан культивация қилинаётир.

Ғўза парваришида шундай иш олиб бораётган кишилар Охунбобоев номли колхозда ҳам кўп. Раҳмон Пайқов бошлиқ бригадада биринчи ва иккинчи культивация тамом бўлди. Лума Иброҳимов, Туроб Арслонов бошлиқ бригадаларда ҳам иш чакки эмас. Бу бригадаларда иккинчи парвариш тамомланди. Звено бошлиқларидан айниқса С. Сардоровнинг ишлари мақтовга лойиқ.

Бироқ райондаги бошқа хўжаликларда бу соҳада олиб борилаётган ишларни кўнгилдагидек деб бўлмайди. Масалан, Карл Маркс номли колхоз аъзолари минг гектар ерга чигит экиб, 2500 тонна пахта ҳосили етиштириш мажбуриятини олганлар. Ҳамма майдонларда чигит бир текис беҳато униб чиққан. Эндиги вазифа ғўзани агротехника қоидаларига мувофиқ парвариш қилишдан иборат. Лекин бу соҳада олиб борилаётган ишларни кўнгилдагидек деб бўлмайди. Ғўза парвариши кечикиб кетяпти. Қилинган ишлар сифатли эмас. Бир қатор карталарда бажарилган ишлар чала-чулпа. Яганадан чиқди дейилган айрим карта четларига қўл ҳам текизилмаган. Баъзи карта атрофларида эса кўчат йўқ, бўш ётибди.

Расмий маълумотларга қараганда, колхозда 779 гектар ердаги ғўза яганадан чиқарилган. Аммо бунга ишониш қийин, чунки кўп карталарда ягана жуда сифатсиз, наридан-бери ўтказилган.

Колхоз правлениесининг қарори билан ҳар қайси бригада, звенода бажарилган ишнинг сифатини текшириб қабул қилиш учун махсус кишилар тайинланган. Бу ерга эса колхознинг участка агрономи Шомурод Очилов биркитилган экан. Очилов эса даладаги ишларни яхши текширмай кўзни чирт юмиб, сифатсиз қилинган ишларни қабул қилиб олаберган.

Кейин бу ерда илдиз чириш касали бор, деган беҳуда гап тарқалган. Улар ягана чала ўтказилганини шу билан оқламоқчи бўладилар.

Калинин номли колхозда ҳам ғўза парвариши ниҳоятда кечиктириб юборилган. Айниқса, ягана орқага сурилиб кетган.

Вақт зиқ, айниқса агротехниканинг энг муҳим тадбирларидан бири бўлган ғўза яганасини сира-сира кечиктириб бўлмайдиган пайт. Бутун куч ва эътибор ғўза яганасини тезроқ тамомлаб, парваришни кучайтиришга қаратилиши лозим.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Изоҳнинг хожати йўқ... М. Воробейчиков чизган расм.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА УЧРАШУВ

Коммунистик ва ишчи партияларнинг Москвада тамом бўлган халқаро кенгаши қатнашчиларидан бир группаси — Швейцария Меҳнат партияси, Жазоир социалистик Авангард партияси делегацияларининг аъзолари, шунингдек Француз коммунистларининг вакиллари Ўзбекистон меҳнаткашларининг меҳмони бўлиб турибди.

20 июнда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қардош партияларнинг вакиллари қабул қилинди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов меҳмонларни самимий табриклади. Ўртоқ Ш. Р. Рашидов дўстона вазиятда ўтган суҳбатда ленинча миллий сиёсатни амалга ошириш натижасида республикада рўй берган ўзгаришлар билан меҳмонларни таништирди, Ўзбекистон Коммунистик партияси ҳал этаётган вазифалар тўғрисида сўзлаб берди.

Қардош партияларнинг вакиллари шодиёна кутиб олганликлари учун ташаккур билдириб, Ўзбекистоннинг социалистик қурилишдаги тажрибаси ўз партиялари учун ғоят муҳим эканлигини айтдилар.

Суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари ўртоқ В. Г. Ломоносов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари ўртоқ И. Г. Анисимкин қатнашди.

СИРДАРЁ ҒАЛЛАЗОРЛАРИДА

Қайта ёққан ёмғир Туркистон тизма тоғларининг ёнбағирларидаги пасттекисликларни янада яшнатиб юборди. Мирзачўлнинг бепоён ғаллазор пайкалларида чирой очилди.

— Табиат саҳий экан, — дейди тошкентлик ғаллакорларнинг ўзаро текшириш бригадаси аъзолари билан суҳбатда Зомин район партия комитетининг биринчи секретари О. Сатторов. — Айниқса баҳорда эккан донимиз ёмғирдан тўла баҳраманд бўлди. Далаларимизда мажбуриятимизни қоплайдиган даражада ҳосил пишиб етилмоқда.

Райком секретари мусобақадошларини ғаллазорга бошлайди. Минг-минг гектар ерни қоплаб ётган ғаллазор кўзни қамаштиради. Зомин — областнинг энг йирик, ғаллага кон райони ҳисобланади. Унинг майдони ҳам чакки эмас. Райониинг у бошидан бу бошига бориш учун 100 километр масофа босиш керак. Бу ерда 150 қишлоқ, 6 та йирик совхоз жойлашган. Биргина «Қоракўл» совхозининг ўзидаги қишлоқларнинг сони 20 дан ошади.

Районда истиқомат қилаётган аҳолининг деярлик ҳаммаси ғаллачилик билан шуғулланади. Биз йўл-йўлакай жуда кўп комбайнчилар, ғаллакорлар билан суҳбатлашдик. Улар ўз касбларини чин қалбдан севажакларини айтдилар. Кўп ғалла етиштириш ва давлатга дон топшириш уларнинг асосий мақсадидир.

Зомин Сирдарёнинг йирик ғаллакор райони бўлганлигини мана бу рақамдан ҳам кўриш мумкин. Область хўжаликларида бу йил 165 минг гектар майдонга дон экилган бўлса, шундан қарийб 100 минг гектари Зомин райони территориясидаги хўжаликларда. Ўтган йили район меҳнаткашлари 69 минг тоннага яқин дон етиштириб, ғалла сотиш давлат планини ошириб бажардилар. Бу йил ҳам ғаллакорлар ғайрат кўрсатишяпти. Экин майдонларини 10 минг гектарга кенгайтирдилар.

Дон экиш илғор агротехника қоидалари асосида олиб борилиб, тез ва соз ўтказилди. 15450 гектар ердаги ниҳол эрта баҳорда борона қилинди. 21 минг гектарга яқин майдондаги экин самолётлар ёрдамида озиқлантирилди. Бегона ўтларга қарши курашда кимёвий дорилардан самарали фойдаланилмоқда. Сув чиқадиган майдонлардаги экинлар суғорилди.

Зоминликлар мусобақадош тошкентлик ғаллакорларга «Қоракўл», «Ударник», 2-«Зомин» ва бошқа совхозларнинг ғаллазорларини кўрсатдилар. Устахоналарда, янги ҳосилни қабул қилиш пунктларидаги тезкорлик билан амалга оширилаётган ишлар билан таништирдилар. Ҳамма ерда ўрим-йиғимга тайёргарлик қизғин тус олган. Кўпгина комбайнлар сифатли ремонтдан чиқарилиб, ўримга тахт бўлиб турибди. Кўчаларни тузатиш, кўприкларни ремонт қилиш тезлаштирилмоқда.

«Ударник» совхозида ўтган йили ўрим-йиғимга пухта тайёргарлик кўрилиши сабабли ҳосилни йиғиштириб олиш қисқа кунда тамомланди. Нобудгарчиликка йўл қўйилмади. Ортиқча харажатлар бўлмади. Давлатга пландан ташқари анчагина дон етказиб берилди. Шу сабабли бир йилнинг ўзида совхоз 472 минг сўм соф даромад қилди. Хўжаликда Бозорбой Абдуллаев, Виктор Шелегин каби илғор, ишчан комбайнчилар кўп. Улар прицепли агрегатларни бошқариб мавсумда 1100 гектар ердаги ҳосилни йиғиштириб беришга аҳд қилганлар. Ғайбулла Бийтўраев, Ибрай Аджибоевлар илғорларга етиб олиш ниятидалар. Бу моҳир комбайнчилар ўзи юрадиган комбайнларнинг ремонтини қисқа вақтда тамомлашди. Энди агрегатларни сўнгги марта текшириб чиқмоқдалар.

Ударникчилар ўтган йили ҳар гектар ердан 7 центнердан хирмон кўтаришиб, 12 минг 100 тонна дон етказиб беришган эди. Бу йилги ғалланинг аҳволи яхши. Шуни ҳисобга олиб, ишчилар оширилган мажбурият қабул қилдилар. 5900 ўрнига 23 минг тонна дон топширажакларини айтдилар. Ҳар гектар ердан олинадиган ҳосил ўтган йилдагига нисбатан камида 2 центнерга кўп бўлади, дейишмоқда.

Ҳозир совхознинг бўлимларида, бригадаларида иш жадал кетяпти. Ҳар бир иш планли ташкил этилган. Комбайнчилар кунига 1000 гектарга яқин ердаги донни ўриб янчиш ва давлатга топшириш учун нимаики керак бўлса, шуни тайёрлаб қўйишмоқда. Кунига 100 та машина ишлайди. Ғаллани тозалайдиган иккита агрегат ишга туширилади. У ҳар соатда 20 тонна донни тозалаб бериш қувватига эгадир.

Ишчилар катта тажрибага эгалар. Бу йил ҳам ана шу тажрибалардан моҳирлик билан фойдаланилади. Ғаллани ортиш, тозалаш машиналар ёрдами билан амалга оширилади. Ўриш агрегатларига техника ёрдамини уюштириш юзасидан зарур тадбирлар кўрилган. Кўчма устахоналар комбайнчиларнинг хизматида бўлади. Ғаллакорлар ёнғинга қарши кураш юзасидан ҳам анчагина ишларни амалга ошириб қўйдилар. Кўпгина майдонлардаги ғалланинг четлари тракторлар билан ҳайдаб бўлинди.

Тошкентликлар областнинг Фориш, Янгиер, Боёвут, Сирдарё, Гулистон, Еттисой, Ильич ва бошқа районлари ғаллазорларида ҳам бўлдилар. Буғдой, арпа пишиб етилмоқда.

Ўрим-йиғим кўп меҳнат талаб қиладиган иш. Сирдарёлик деҳқонлар, коммунист ва комсомоллар ҳар қандай қийинчиликларни енгиб, даладаги олтин бошоқларнинг бир граммини ҳам нобуд қилмай, қисқа муддатда йиғиб олишга аҳд қилганлар.

Мусобақадошларимизнинг бу соҳадаги ишларига тошкентлик ғаллакорлар чин қалбларидан муваффақиятлар тилайдилар.

М. ҒОЗИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети уй-жой граждан қурилиши сифатини яхшилаш чоралари тўғрисидаги масалани кўриб чиқдилар. Қабул қилинган қарорда мамлакатимизда энг муҳим социал проблемалардан бири аҳолини шинам уй-жойлар билан таъминлашга катта аҳамият берилаётганлиги уқтирилади. Фақатгина сўнгги ўн йил мобайнида (1959—1968 йиллар) умумий сатҳи 1 миллиард квадрат метрга борадиган уй-жойлар фойдаланишга топширилди, бу миқдор бундан аввалги ўн йил мобайнида топширилганидан икки баравар кўпдир. Натижада 112 миллиондан ошиқ кишининг уй-жой шароитларини яхшилаш мумкин бўлди. Шу вақт мобайнида давлат уй-жой фондини водопровод, канализация ва газ билан таъминлаш бир ярим баравар, марказлаштирилган тартибда иситиш икки баравар, ванналар билан таъминлаш уч баравар кўпайди. Савдо-сотиқ ва умумий овқатланиш корхоналари, мактаблар, медицина ва болалар муассасалари, театрлар, маданият уйлари, кинотеатрлар, маиший хизмат ва коммунал хўжалик корхоналари қуриш ҳажми тобора кенгайтириб борилмоқда. Қурилаётган ва реконструкция қилинаётган шаҳарлар замонавий шаҳар транспорти ва инженерлик ускуналари билан таъминланмоқда, бу шаҳарларнинг территориялари ободонлаштирилмоқда.

Аммо уй-жой қурилиши ва шаҳар қурилишида ҳамон жиддий камчиликлар ҳам йўқ эмас. Мамлакатимизнинг кўпчилик шаҳарларидаги оммавий уй-жой қурилиши районларининг архитектураси бир хилда ва жозибали эмас. Уй-жой қурилишидаги қурилиш-монтаж ва безаш ишларининг сифати ҳали паст.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети уй-жой қурилиш сифатини яхшилаш мақсадида иттифоқдош ва автоном республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари ва Министрлар Советлари, СССР министрликлари ва идоралари, ўлка, область, шаҳар, район партия комитетлари ҳамда меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий советларининг энг муҳим вазифаларидан бири уй-жой қурилиш ҳажмини янада ошириш билан қурилиш-монтаж ва пардозлаш ишлари сифатини қатъиян кўтариш, уй-жойлар ва квартираларни планлаштиришни, уларнинг ички безакларини, ускуналари ва ташқи кўринишини, қурилаётган ва реконструкция қилинаётган шаҳарлар ва аҳоли яшайдиган бошқа пунктларнинг архитектура қиёфасини ва ободонлигини яхшилашдан иборат деб ҳисоблайдилар.

СССР Госстройи, СССР Госстройи ҳузуридаги граждан қурилиши ва архитектура Давлат Комитети, СССР министрликлари ва идоралари, иттифоқдош ва автоном республикалар Министрлар Советлари, меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий советларининг ижроия комитетлари, қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати билан шуғулланувчи лойиҳалаш, қурилиш ва илмий-тадқиқот ташкилотларига уй-жой граждан қурилишидаги камчиликларга барҳам бериш, шаҳарлар ва аҳоли яшайдиган бошқа пунктларни қуришда архитектураси, қаватларининг кўп-озлиги ва узунлиги жиҳатидан турлича уйлар типовой лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва уларни қўллашни, биноларнинг олд томонларини узоққа чидайдиган кўркам материаллар (сиртига териладиган ғишт, манзарадор бетон, шиша ва керамика плиталар, алюминий, рангли шиша, табиий тош, рангли цемент, ўчиб кетмайдиган бўёқлар) билан безашни таъминлаш шаҳарлар қуриш ва уларни реконструкция қилишда шаҳарларимизга замонавий талабларга мувофиқ келадиган қиёфа ва жилва бериш учун типовой лойиҳалар бўйича, шунингдек тежамли индивидуал лойиҳалари бўйича қурилган умумий маъмурий, маданий-маиший ва савдо-сотиқ бинолари бўлган умумшаҳар маркази архитектура ансамблларини яратишни таъминлаш вазифаларини юклади.

СССР Госстройи ҳузуридаги граждан қурилиши ва архитектура Давлат Комитети билан лойиҳалаш ташкилотларига уй-жойларнинг янги типовой лойиҳаларини ишлаб чиқаётганда, қурилиш районининг иқлим шароитлари назарда тутилган, қулай планлаштирилган, аъзолари сони турлича бўлган айрим оилалар кириб яшашига мўлжалланган ва катта-кичиклиги ҳар хил бўлган квартиралар яратишни, квартираларда девор орасига олиб ишланган шкафлар, ошхона мебели комплектлари ҳамда хўжалик маиший ускуналарини ўрнатиш имкониятини таъминлаш вазифаси топширилди.

СССР министрликлари ва идоралари ҳамда иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига 1971 йилдан бошлаб янги типовой лойиҳалар бўйича уй-жой қуришга ўтишни таъминлаш, уй-жойларнинг типлари, уй-жой қаватларининг кўп-озлиги ва конструкцияларига қараб рационал ва иқтисодий жиҳатдан асосланган қурилиш структурасини белгилаш ҳамда шаҳарлар ва уй-жой массивларини меҳнаткашларга шаҳарларни тафсилий планлаштириш ва қуриш бош планларига қатъий мувофиқ келувчи ҳамда меҳнат қилиш, маиший ҳаёт ва хордиқ чиқариш учун тегишли шарт-шароитлар вужудга келтирилиши ҳисобга олинган барча зарур маданий-маиший объектлари билан комплекс ҳолдаги шаҳарлар ва уй-жой массивлари қуриш вазифаси топширилади.

Индустриал уй-жой граждан қурилишини янада ривожлантириш, тамомида йиғиб қуриладиган уйсозликни такомиллаштириш ҳамда оммавий уй-жой қурилиши архитектураси ва сифати даражасини оширишга алоҳида аҳамият бериб, архитектура-планлаштириш ечимлари ва ташқи безаги турлича вариантда бўлган ҳамда узунлиги ва қаватларининг кўп-озлиги ҳар хил уй-жойлар қургани деталлар комплектлари ишлаб чиқарилишини таъминламоқ учун янги типдаги деталлар ишлаб чиқариш мақсадида технология машина ускуналари ва анжомларини тезда қайта ростлаш имконияти кўзда тутилгани ҳолда уйсозлик корхоналарини янги ишлаб чиқариш технологиясига ўтказишни амалга ошириш мақбул, деб топилди.

СССР Қурилиш министрликлари, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, Москва шаҳар Ижроия Комитети ва Ленинград шаҳар Ижроия Комитети зиммаларига қуйидаги вазифалар юклатилади: 4—5 йил мобайнида барча уйсозлик корхоналарини уй-жой деталлари ишлаб чиқариш янги технологиясига кўчириш; ўзларига қарашли уйсозлик корхоналарини янги технология бўйича уй-жой деталлари чиқаришга ўтказиш ҳамда 1975 йилда йирик панелли уй-жой қурилиши ҳажмини мамлакатдаги давлат ва кооператив уй-жой қурилиши ялпи ҳажмининг камида 50 процентигача етказиш юзасидан кўриладиган тадбирларни ишлаб чиқиш ва 1969 йилнинг 1 октябригача тасдиқлаш; 1970 йилдан бошлаб уйсозлик корхоналари маҳсулотини ишлаб чиқаришни уйсозлик корхоналари хизмат кўрсатувчи шаҳарлар ва уй-жой районлари қурилиши учун зарур бўлган уй лойиҳаларининг номенклатураси бўйича планлаштириш ва мазкур корхоналарнинг фаолиятига шу номенклатура планининг бажарилишини ҳисобга олган ҳолда баҳо бериш.

Уйсозлик корхоналари берилган номенклатура бўйича маҳсулот ишлаб чиқариш планларини бажарганликлари учун ва янги типдаги уйлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирганликлари учун мазкур корхоналарнинг ишчилари, раҳбар ва инженер техник ходимлари уйсозлик (комбинатлари) заводларининг пландан ташқари олган фойдаси ҳисобига мукофотланишлари мумкин. Бунинг учун мазкур уй деталларининг комплектлари юқори сифатли қилиб тайёрланиши шарт.

Тамомила йиғиладиган уй-жойлар ва жамоат биноларини лойиҳалаш ишига раҳбарлик қилиш, ушбу қарорда кўзда тутилган талабларга асосан бу ишнинг техника ва архитектура даражасига масъулият, шунингдек уйсозлик корхоналари ва уларнинг машина ускуналарини лойиҳалаш юзасидан бажариладиган ишларни уйғунлаштириш шу лойиҳа ишларини бажарувчи корхоналар ва ташкилотларнинг қайси идорага бўйсунишидан қатъий назар СССР Госстройи ҳузуридаги граждан қурилиши ва архитектура Давлат Комитети зиммасига юклатилади.

СССР қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлик министрлиги зиммасига:

Уйсозлик корхоналари учун технология машина ускунаси ишлаб чиқариш технологиясини лойиҳалаш;

Тамомила йиғиладиган янги уйсозлик корхоналарини қуриш ҳамда ишлаб турганларини реконструкция қилиш, шунингдек бундай корхоналар анжомларининг запас қисмлари ва деталларини тайёрлаш учун технология машина ускуналари ва анжомлари комплектларини тайёрлаш вазифаси юклатилди.

СССР ўрмон ва ёғочсозлик саноати министрлиги давлат, кооператив, колхоз ва индивидуал уй-жой қурилиши эҳтиёжларини таъминлаш учун завод типидаги ёғоч уйсозлик корхоналарининг ишлаб чиқариш қувватларини ошириб 1975 йилда деворлари маҳаллий материалдан ишланадиган уйлар учун стандарт ёғоч деталлар комплектларини ишлаб чиқаришни йилига 12 миллион квадрат метргача ва заводда тайёрланган ёғоч уй-жойларининг комплектлари умумий саҳнини йилига 6 миллион квадрат метрга борадиган миқёсга етказиши керак.

Уй-жой граждан қурилишини юқори сифатли дурадгорлик буюмлари ва темирдан ясалган буюмлар билан таъминлаш мақсадларида 1969—1975 йилларда мавжуд корхоналарни реконструкция қилиш ва кенгайтириш ҳамда катта-катта янги корхоналар қуриш ҳисобига йилига дераза блоклари ишлаб чиқаришни 45 миллион квадрат метргача, эшик блоклари ишлаб чиқаришни 50 миллион квадрат метргача, паркет тахталар ишлаб чиқаришни 15,4 миллион квадрат метргача ва темир буюмлари ишлаб чиқаришни 50 миллион комплектгача етказиш мўлжалланади. Юқори сифатли ошхона мебели ва девор ичига олиб ишланадиган шкафлар ишлаб чиқаришни йилига бир миллион комплектга қадар етказиш вазифаси ҳам қўйилади.

Уй-жойлар ва жамоат биноларини архитектура жиҳатдан яхшилаш, шунингдек қурилиш ва конструкцияларнинг кўпга чидашини ошириш мақсадларида уй-жой граждан қурилишида алюминий профиллар, конструкциялар ва буюмларни кенг кўламда жорий этиш чоралари кўрилди. Бунинг учун 1970—1975 йиллар мобайнида алюминий қотишмаларидан йилига умумий қуввати 200 минг тоннага борадиган шундай буюмлар ишлаб чиқарувчи заводларни ишга тушириш талаб этилади.

Қарорда уй-жой ва граждан биноларининг поллари учун махсус гиламбоп буюмлардан кенг кўламда фойдаланиш кўзда тутилади, шу муносабат билан СССР Енгил саноат министрлигига 1971—1975 йиллар мобайнида тукли гилам буюмлар ишлаб чиқаришни йилига 20 миллион квадрат метргача, шу жумладан, уй-жой граждан бинолари қурилиши эҳтиёжлари учун 18 миллион квадрат метргача етказиш вазифаси топширилди. СССР Химия саноати министрлигига 1971 йилдан бошлаб капрон ҳамда полипропилен ҳажмли-дарра ип ишлаб чиқаришини кўпайтириш ва 1975 йилда 20 минг тоннага қадар гилам ва гилам буюмлар тўқиб чиқариш учун уларни СССР Енгил саноат министрлигига етказиб бериш вазифаси топширилди.

Лойиҳада стационар ошхона мебели билан девор орасига олиб ишланадиган шкаф қўйиш, шунингдек тукли гиламлар ётқизилиши кўзда тутиладиган ҳолларда улар уй-жой саҳнини олувчи кишининг буюртмасига биноан шу кишининг ҳисобига қўйилиши ва ётқизилиши керак. Уй-жой саҳнини олган киши мебель ва гилам нархини ҳамда мебель ўрнатиш ва гилам тўшаш харажатларини чакана нархлар бўйича бир йўла ёки бир йилгача насия билан тўлайди.

Малакали бинокор безакчи доимий ишчи кадрларни вужудга келтириш мақсадларида иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига ҳамда СССР Министрлар Советининг ҳунар-техника Давлат Комитетига СССР Қурилиш министрликлари, Москва шаҳар Ижроия Комитети ва Ленинград шаҳар Ижроия Комитети билан биргаликда 1969—1970 йиллар мобайнида 51.800 ўқувчи ўрни бўлган 132 билим юртини 3 йиллик таълим олинадиган ҳунар-техника билим юртига айлантириш ва 1973 йилда шу билим юртларида ўқийдиганлар сонини юз минг кишига қадар етказиш вазифаси топширилди.

Қурилишдаги безак ишлари сифатини оширишга рағбатлантириш учун бинокорликда ва уйсозлик корхоналарида бажарилувчи безак ишлари тарифини ўрта ҳисобда бир разрядга кўтариш, уй-жой граждан бинолари аҳамиятидаги объектлар қурилишида ишчиларнинг меҳнатига аккорд тарзда ҳақ тўлашни кенг кўламда қўллашга рухсат бериш, шунингдек ишбай мукофот системаси бўйича ишчиларга тўланадиган мукофотлар миқдорини топшириқни ўз муддатида ёки муддатидан илгари бажарганлик учун ошириш зарур, деб топилди.

Шаҳарларда ва районларда архитектура — планлаштириш органлари ҳамда давлат архитектура қурилиш контроли инспекцияларини тузиш ва мустаҳкамлаш юзасидан ҳам бир қанча тадбирлар белгиланди.

СССР Госстройи ҳузуридаги граждан қурилиши ва архитектура Давлат Комитети билан иттифоқдош республикалар госстройларига тасдиқланган лойиҳаларсиз ёки лойиҳада кўрсатилганидан четлашиб техникавий шарт-шароитлар, қурилиш нормалари ва қоидаларини бузган ҳолда тикланаётган уй-жойлар, маданий-маиший ва коммунизм аҳамиятидаги бинолар ва иншоотлар қурилишини, шунингдек стандартлар ва техникавий шарт-шароитларни бузиб, бинокорлик буюмлари ва материаллари ишлаб чиқаришни тўхтатиб қўйиш ҳуқуқи берилди.

Уй-жойлар ва маданий-маиший аҳамиятдаги бинолар белгиланган тартибда тасдиқланган лойиҳаларга тўла мувофиқ ҳолда барча қурилиш-монтаж ишлари ва территорияни ободонлаштириш ишлари бажарилиб бўлганидан сўнг фойдаланишга қабул қилиб олиниши кераклиги белгилаб қўйилди.

Уй-жойлар ва маданий-маиший аҳамиятдаги биноларни қабул қилиб олувчи комиссияларга бажарилган ишлар сифатини синчиклаб текшириш ҳамда қурилиш-монтаж ишлари ва территорияни ободонлаштириш ишлари сифатсиз бажарилишига йўл қўйган мансабдор шахсларни жавобгарликка тортмоқ учун бу ҳақдаги материалларни тегишли ҳолларда буюртмачи билан уй-жой ва маданий-маиший аҳамиятдаги бинолар қуришни бажараётган пудратчининг юқори ташкилотларга, шунингдек давлат архитектура-қурилиш контроли органларига топшириш вазифаси берилди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети партия, совет, хўжалик ва касаба союз органлари, лойиҳалаш ташкилотлари, қурилиш-монтаж ташкилотлари ҳамда қурилишларни бинокорлик материаллари ва бошқа материаллар билан таъминловчи корхоналар шаҳарлар ва посёлкаларни планлаштириш ва қуришда, уй-жойлар ва жамоат биноларини лойиҳалаш ва қуришда, бинокорлик материаллари, деталлар ва буюмлар ишлаб чиқаришда мавжуд камчиликларга барҳам бермоқ учун ҳамда уй-жой граждан бинолари қурилиши сифатини яхшилаш юзасидан қўйилган вазифалар сўзсиз бажарилиши учун зарур чораларни кўрадилар, деб ишонч билдирдилар.

Чилонзор массивида қўли гул бунёдкорларнинг ғайрати ва шижоати туфайли шу йилнинг ўзида ўнлаб шинам турар-жой бинолари қуриб битказилди. Эндиликда бу уйларда пойтахтимизнинг минглаб оила аъзолари истиқомат қилмоқда. Суратда: массивда янги барпо этилаётган турар-жой бинолари.
Р. Шамсутдинов фотоси.
(ЎзТАГ).

ШОНЛИ САНА ШАРАФИГА

1970 йил апрель-май ойларида Москвадаги «Сокольники» маданият ва истироҳат паркида халқаро китоб виставкаси ишлаб туради. Бу виставка В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланади.

Виставкадаги совет бўлимининг экспозициясида 11 мингга яқин китоб бўлади. Бу китобларнинг қарийб ярми иттифоқдош республикаларда нашр этилган. Ана шу китобларда КПСС раҳбарлигида Ленин йўлидан бораётган совет халқининг социал ва сиёсий ютуқлари, СССРнинг экономика, маданият соҳасида эришган муваффақиятлари акс эттирилади.

В. И. Ленин асарларининг ҳамма тўпламлари, доҳийнинг танланган асарлари, унинг айрим асарлари, шунингдек Ильич ҳақидаги илмий асарлар ва хотиралар виставкага қўйилади.

В. И. Ленин асарлари ҳозирги вақтда нашрлар миқдори жиҳатидан жаҳонда биринчи ўринни олади. Бизнинг мамлакатимизда В. И. Ленин асарлари юз хил тилда жами сал кам 350 миллион нусха нашр этилди.

(ТАСС).

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

«ЧАҒАЛАЙ»

Яқинда Ғафур Ғулом номли бадиий адабиёт нашриёти эстон ёзувчиларининг «Чағалай» деб номланган ҳикоялар тўпламини нашрдан чиқарди. Бу китобга эстон ёзувчиларининг муҳаббат, ҳижрон, дўстлик ва меҳнат ҳақидаги энг яхши ҳикоялари киритилган.

Тўпламдан шунингдек, Улуғ Ватан уруши йиллари қаҳрамонликлари тўғрисида ёзилган ҳикоялар ҳам жой олган.

«ҚУМДАГИ ХОТИН»

Ғафур Ғулом номли бадиий адабиёт нашриёти япон ёзувчиси Кобо Абэнинг шу номдаги романини босмадан чиқарди. Роман — авторнинг сўнгги йиллардаги йирик асарларидан бири. Китобхон унда баён этилган воқеа, ҳодисаларни қизиқиб кузатади, муаллиф ва қаҳрамонлар билан бирга мулоҳазага берилиб кетади. Япония, унинг иқлими, табиати, турли оролларда яшовчи халқларнинг урф-одати, машаққатли, азоб-уқубатли турмуш шароити, шунингдек, капиталистик дунёдаги инсон тақдири ҳақида тасаввурга эга бўлади. Китобни русчадан Ваҳоб Рўзиматов таржима қилган.

«МАНГУ БАРҲАЁТ СИЙМОЛАР»

«Ўзбекистон» нашриёти «Мангу барҳаёт сиймолар» номли китобни чоп этди. Китоб Туркистон ва Ўзбекистоннинг энг машҳур революцион арбоблари тўғрисида ҳикоя қилади.

Уларнинг ҳаёти матонат, мардлик тимсоли, партия ва халқ манфаатларига чексиз садоқат бўлиб хизмат қилмоқда. Китобда Михаил Владимирович Морозов, Низомиддин Хўжаев, Николай Васильевич Шумилов, Шамсиддин Иброҳимов, Ефим Андрианович Бабушкин, Аҳмаджон Иброҳимов, Йўлдош Охунбобоев, Файзулла Хўжаев, Акмал Икромов, Усмон Юсупов ва бошқаларнинг ўлмас сиймолари, Коммунистик партияга, халқимизга, социалистик Ватанга чексиз садоқати ифодаланади.

Р. ТИЛЛАЕВ.

ДЕҲҚОН ЎҒЛИ

Абдували ака бугун ҳам тонг билан бирга уйғонди. Муздек сувга юз-қўлини ювиб Бекобод боғига ошиқди.

Бутун борлиқ баҳор либосига бурканган. Ариқдан тўлиб оқаётган сувнинг жилдираши, турна қушларининг живир-живири-ю, булбул навоси қалб торларини тирнайди.

Очилиб ётган мана бу хушрўй ва мовий гуллар, олма-ю анжирлар, қийғос пишган зарғалдоқлар, баракали ҳосилдан шохлари ерга тегаёзган чинни гилос туплари боғбон олдида таъзим қиларди.

Абдували ака уларга тикилганича ўйга толди.

... Мактабда ўқиб юрарди. Кунларнинг бирида уйга ҳовлиқиб кириб келди. Наби ота ўғлини ёнига ўтқазиб, иссиқ чой берди, ҳовриғидан тушириб оҳиста сўз бошлади:

— Нима дейишингни сезиб турибман, болам. Саккизинчи синфни тугатдим, энди менга жавоб берсангиз, ўртоқларим билан шаҳарга бориб ўқисам, деган фикрдасан, тўғрими?

— Сулаймон ва Неъматлар қандайдир техникумга киришмоқчи, мени ҳам ундашяпти.

— Уларни шаҳарга ошиқаётганининг боиси бор. Мана Сулаймонни олгин. Дала боласи бўлсаям, 16 ёшга кирибдики, кетмон ушлашни билмайди. Қишлоқда омадим келмади, бахтимни шаҳарда синаб кўраман, деб хом-хаёллик қилаяпти. Энди сенга келсак, далада юриб кўзинг пишиб, қўлинг ишга келиб қолди. Деҳқончиликни севасан. Шунинг учун ҳам шаҳарга юборгим йўқ.

Отасининг панд-насиҳатлари кор қилди. У қишлоқда қолиб ўқишини давом эттирди. Икки йил ўтди. Ўрта мактабни муваффақиятли якунлади. У билим орттириши билан бир қаторда жўшқин меҳнатда тобланиб, ҳаёт тажрибасини, деҳқончилик касбини ўрганиб олганди.

Тошкент педагогика институтининг кенг ҳовлиси йигит ва қизлар билан лиқ тўлган. Улар орасида Абдували ҳам бор эди. У факультет деворларидан икки кўзини узолмасди. Халтача ва ойнаванд қутичаларга ўсимлик намуналари, гул барглари ва уруғликлар солинган эди.

Энг жўшқин ва серташвиш студентлик йиллари бошланди. Ўқишдан қайтди дегунча қийиқчасига нон, қанд тугиб олиб далага отланар, агрономия фанига оид китобларни ўқиб ўзича тажрибалар ўтказарди. Кенг дала бағрида кечқурунлари қолиб кетган пайтлари ҳам бўлди. Ўғлининг тиришқоқлигини кўрган ота-ич-ичидан қувонарди.

Бугун у институтдан ҳорғин қайтди. Жовдир кўзларини пирпиратиб, нималарнидир ўйларди.

— Ишларинг жойидами ўғлим? — ҳовриқиб сўради ота.

— Раҳмат. Сиз билан маслаҳатлашадиган гап бор.

— Яхши. Қани эшитайликчи.

— Институт даргоҳида ўқиётганимга ҳам мана уч йил бўлаяпти. — гап бошлади ўғил. — Табиатимизда мавжуд бўлган жаъмики ўсимликлар ҳақида китобдан ўқиб, ўқитувчиларнинг дарсини тинглаб кўп нарсани билиб олмоқдамиз. Фақат ўқиганларни амалда синаб, тажрибалар ўтказишга факультет ҳовлисида имконият йўқ. Студентлар амалий машғулотлар олиб боришолмаяпти.

Яқинда институт ректори, ҳурматли домламиз Шопўлат ака Абдуллаев тажриба участкасини ташкил этсак деган таклифни ўртага ташлади.

Колхозимиз чеккасида, жар ариқ ёқасида ўзлаштирилмай ётган сайхон ер бор. Шу жойни танласак.

Бу гап отани бироз ўйлантириб қўйди. У ерларни яхши билади. Бир эмас кўп марта уриниб кўришган. Яккам-дуккам ердан нидо чиқмагач ўз ҳолига ташлаб қўйилганди. Ўзлаштириш учун озмунча куч, қудратли техника керакми? Ҳарқалай қишлоқбоши Убайдулла ота олдидан ўтиб кўриш керак. Қани у нима маслаҳат берарkин.

Ота ва ўғил биргалашиб, чойхонага чиқишди. Тўрда соч-соқоллари дурдек оқарган Убайдулла ота ўтирарди.

Убайдулла ота бор гапни ўртага ташлади.

— Абдували неварам, — деди Убайдулла ота. — Ўша болалигингдаёқ отангнинг ёнига тушиб, кетмон чопаётганингда, меҳнат қилсанг барака топасан, деганим эсингдами? Мана кам бўлмадинг. Энди бўлса хайрли ишга қўл урмоқчисан. Маҳалладагиларни менга қўйиб берасан. Бироқ, бу барзанги тепаликларни кетмон, лўм билан текислаб бўлармиди?

— Техникадан кўнглингиз тўқ бўлсин. Институтда етказиб берамиз, деб ваъда қилишди.

Тажриба участкасини барпо этиш ҳақидаги таклиф қишлоқда ҳаммага бирдек маъқул тушди. Ёшу-қари хайрли ишга отланди. Институт маъмурияти сўзининг устидан чиқди. Ер текислагич трактор, юк машиналари тахт. Факультет ўқитувчилари, студент-ёшлар бекободликлар билан бирга туриб меҳнат қилишди. Убайдулла ота иш бошида. Абдували тер тўкиб тинмай ишлади. Ўн гектар келадиган қўриқ ерни ўзлаштиришнинг ўзи бўлмас экан. Не-не машаққатлар чекилди.

Вақт ўтиши билан меҳнат самараси кўрина бошлади. Ер обдон текислаб бўлинди. Зовур қазиб сув келтирилди. Ҳайдалган карталарга барака уруғи сепилди.

Дастлабки кўчат ўтқазишни Абдувалига беришганди унамади. Убайдулла отам эксинлар, деб туриб олди.

Отахон ёш ниҳолни ерга қадар экан деди:

— Қадрдон болаларим, Абдувалижоннинг хатти-ҳаракати туфайли, қолаверса, ҳаммангизнинг ҳам шижоатингиз орқасида катта иш қилинди. Мана кўрасизлар, 5—6 йил ўтгач бу ерларни таниб бўлмайди.

Институт маъмуриятининг қарори билан агрономия факультетининг студенти Абдували Набиев участкага бошлиқ қилиб тайинланди. 10 кишидан иборат бригада ташкил топди. Техника берилди.

Тажриба участкасида биринкетин боғдорчилик, узумчилик, пахтачилик, ботаника бўлимлари тузилди. Боғда ўстирилаётган ўсимликлар бўйича мутахассис олимлар илмий-текшириш ишларини олиб боришди. Институт профессори Исҳоқ Қаландаров, қишлоқ хўжалиги фанлари кандидатларидан Ўроз Холдоров, Маҳамаджон Усмонов, Ҳабибулло Қорабоевлар бу ишга биринчи бўлиб қўл уришди.

Эндиликда бўлса деҳқон ўғлининг ғайрат ва шижоати туфайли тажриба участкаси каттакон бир амалий машғулотлар ўтказиш масканига айланди. Боғда факультет талабаларининг аудитория қучоғида олган билимларини мустаҳкамлашлари учун барча имкониятлар яратилган.

«Октябрь» массивидаги «Бекобод» маҳалласи аъзолари Абдувалини азалдан ишчан, одобли ва ташкилотчи йигит деб билишади. Ҳаракатчан, ишбилармон. Шу боисидан ҳам маҳалла комитетига янги раис сайлашда бир овоздан унинг номзодини тавсия этишди.

У кечки пайт маҳалла активларини йиғиб, муҳим таклиф билан чиқди.

— Ишни идора ва клуб қуришдан бошлаймиз, — деди у. — Бугун район ижроком раисининг ҳузурида бўлдим. Ҳовуз орқасидаги фойдаланилмай қолиб кетган олти сотих ерни маҳалла ихтиёрига беришди. Ҳовли тўрига узунасига иморат соламиз. Ҳовузнинг чап ёқасига чойхона тушади. Чеккада нонвойхона ва магазин қурсак, деган таклиф бор.

— Ўғлим буни яхши ўйлабсан, — гап очди Исмат ота. — Хўш иш қанақа бўлади?

— Қурилиш материаллари, ишчи кучини қаердан оламиз? — сўради Қодир ака.

— Ҳаммаси ҳисобда, — жавоб қилди янги раис. — Маҳалламизда ғишт терувчилар, дурадгорлар ва иморат усталари кўп топилади. Ёғоч ва ускуналарни ижрокомдан оладиган бўлдик. Боғда, ариқ ёқаларида озмунча теракларимиз борми, шулардан фойдаланамиз. Қурилиш бошланиб кетди...

Теварак атрофда энди анвойи гуллар очилиб ётибди. Помидор ва бодринг туплари ҳосилга кирган. Дов-дарахтлар тагига кроватлар қўйилибди. Ҳовли тўрида узунасига тушган каттакон бино салобат тўкади. Ичкарисида алоҳида хоналарда идора, қариялар уйи, клуб жойлашган.

Тонг ёришиб, ҳаммаёққа офтоб нурлари таралди. Деҳқон ўғли Абдували ака боғда жаннат яратиш билан овора. Тажриба сифатида экилган янги навли ғўза қаторларига сув қуяди, гуллар тагини юмшатиб ўғитлантиради. Барқ уриб кўкариб ётган барча ўсимликларни бирма-бир кўздан кечириб чиқади.

Хаш-паш дегунча соат ҳам ўн бўпти. Энди уйга шошилиши керак. Маҳаллага учрашадиган иши бор. Илмий раҳбар Розиқ Худойберганов олдига бориш зарур:

У эрта-индин илмий ишини тугатади. Деҳқон ўғли олим бўлади.

Абдували Набиев тажриба участкасида. Автор фотоси.

И. ЮСУПОВ.

ҚАРДОШЛАРИМИЗ АДАБИЁТИДАН

Абдужаббор ҚАҲҲОРИЙ

ОТАШ НАФАС ҚАЛБ

Совет Иттифоқи Қаҳрамони Тўйчи Эрйнгитов Улуғ Ватан уруши фронтида мислсиз қаҳрамонлик кўрсатиб ҳалоқ бўлган. Тўйчи Эрйнгитов ҳақида достонлар тўқилган, поэтик асарлар ёзилган. Таниқли тожик шоири Абдужаббор Қаҳҳорийнинг «Оташ нафас қалб» достони Александр Матросов жасоратини такрорлаган Тўйчи Эрйнгитов хотирасига бағишланган.

Қуйида шу достондан парча ўқийсиз.

Бир қишлоқ ёнида бўлган у жангда
Ваня-ла учрашдик, дўстлашиб қолдик.
Ўткир нур зулматни қувгандек тонгда
Ёв жанубга, ғарбга қочди серҳадик.
Ёв борлигин сезмай ўтдик ўшанда
Икки қарағайнинг қоқ ўртасидан
Симга теккан бўлса керак ўтганда
Мина портлаб кетди оёқ остида.
Бирдан тушиб кетди қўлдан қуролим,
Ағдарилди гўё бошимга осмон.
Бошим гир айланиб ҳолимдан толдим,
Гимнастеркам эса бўлиб кетди қон.
Жангда бирга тортар содиқ дўст ғамин,
Ваня келди аввал бу ҳолим билиб.
Келди-ю, тез йиртди гимнастеркамни
Ярамни боғлади моҳирлик қилиб.
Тўрт ой даволандим, яна соғайиб,
Каттакон бир чандиқ қолди ярамдан.
Аввалги ҳолимга қайтдим куч йиғиб
Мен яна жангчиман, яна солдатман.
Машъум фалокатни енганим замон
Яп-янги шинелим яшнар тошимда,
Ваня ҳузурига қайтдим соғ-омон,
Темирдан қуйилган каска бошимда.
Қон ичида тўп, танк, оловлар билан
Чакалакзор ўрмон, далалар оша.
Халос этабериб диёрни ёвдан
Дўстим кўп йўл босмиш аҳдга яраша.
Жанглар сўқмоғида қувонч ва алам
Ваняни мен билан этади иноқ.
Нону тузни бирга кўрдимиз баҳам
Уруш бизга катта синов бўлган чоғ.
Бир шинель тагида сақладимиз жон,
Танамизга совуқ игна санчганда
Кўзим ёшланарди севинчдан чунон
Дўстим соғ-саломат чиққанда жангдан.
Бир гал бизлар махсус топшириқ олиб,
Бирга жўнаб кетдик биз душман ёққа.
Душман хандағига кетдик судралиб
Эриётган қорлар тегиб қучоққа.
Писанд қилмай портлаш қўпорган ерин
Ботқоқ, зовурлардан эмаклаб бордик.
Ёв ичига кириб бордик яширин
Бутун сулипоясини ёқиб юбордик.
Сўнг бир-биримизга бўлиб биз устун
Қайтдик «уйга», дўстлар бор ошиёнга.
Кетишимиздан куннинг юзин қоплаб тун
Занжирдай туташди тутун осмонга.
...Оқшом тушгач, қаттиқ жанг тўхтаган кез,
Кўкдаги булутлар нурсизлангандай.
Полк партбюросига келинг, дея тез
Чақиришди Ваня билан мени ҳам.
Палаткада сувга тўлган ҳаммаёқ
Стол атрофида эса уч одам.
Юзлари сўлғин-у, ишончлари тоғ
Кўзлари чақнайди, ўзлари бардам.
«Ўтиринг!» дейишди, ўтирдим вазмин,
Товуш эшитардим уйқу аралаш,
Ваня мен ҳақимда сўзларди ҳазин
Яхши гап айтарди, кўнглида оташ.
Коммунист, бу элда починдир оти
Юксак-юксакларга ҳушёр боқар у.
Халқ бахш этган унга синмас қанотин
Халқ фикри ёдида қанот қоқар у.
Коммунист, бу қон, ҳеч қандай бўрон,
Йиқолмас вужуди, қалб қони билан,
Ленин ишин давом эттирар ҳар он
Ҳатто керак бўлса кечар жонидан.
Коммунист!..

Уйғотди мени зўр портлаш,
Ўтмишимдан сўйлар тушим узилди,
Осмон эди гўё ловуллар оташ
Нам чуқурда совуқ бағримни тилди.
Эсладим мен жангда бўлиб ярадор
Ярамдан тизиллаб қоним оққанин,
Мен уйқу аралаш эсладим илк бор
Ёш қалбимга илк ишқ олов ёққанин.
Ваняни эсладим, у эски ошнам,
Икковимизнинг ҳам тақдиримиз бир.
Портлаш, отишмалар Ваняжонни ҳам
Албатта, уйғотиб юборган ҳозир.
Совуқда парторгнинг ирмоқдай дилбар
Майин товушини эсладим шу он:
«Коммунист, бу керак бўлиб қолса гар
Ватанга жонини ҳам айлайди эҳсон!»
Уруш ўчоғида қайнар қозондан
Саноқсиз қўрғошин сачраётгандай,
Ўқ ёмғири ёғар бизнинг томондан
Ёв устига ғазаб аралаш тинмай.
Ва ўзининг ҳар бир ботир солдатин
Олқишлади бизнинг қадрдон осмон.
Кўмкўк елкасига байрам халатин
Савлатла севиниб ташлади шодон.
Ва қизил ракета унди ҳадемай
Тўплардан бўрқсиган тутунни ёриб
Ва тожиклар белбоғи гулдор боғлардай
Бояги халатга боғланди бориб.
Чирсиллаб ловуллаб олов тўфони
Қипқизил лабидан ер титрар эди.
Блиндаж ёнарди, душманнинг қони
Унинг тупроғига қорилиб кетди.
Кейин самолётлар учирди ўзин
Аэродромлардан жанг майдонига,
Ҳаммасида Ватан қизил юлдузи
Улар белантиргай ёвни қонига.
Дўст юлдузлар айла ҳужумга парвоз.
Душман тўсиқлари, қалқонларига,
Ёв аскарин қанча қирсанг шунча оз
Зиё бериб Ватан осмонларига.
Энди тутун босган кўкатзорлардан
Роса адабини бериб душманнинг
Танклар чайқалади филлардек бардам,
Буюк обрўсини сақлаб Ватаннинг.
Энди пиёдалар ҳам гал олишди
Гўё ердан чиқиб қолишди улар.
Танклар билан бирга наъра солишди
Ёв устига наъра солишди улар.
Наъра солганда ҳам қандай қилиб денг!
Яшин каби учдик дилда зўр қарор,
Ёвни босиб қилдик тупроқ билан тенг
Этдик кўзларига бу оламни тор.
Ёв ялворар бунга ишонмай замон
Эшитмай манфурнинг энг сўнгги уҳин,
Устидан чиқарди ҳукм аллақачон
Чиқарди замон ўз шафқатсиз ҳукмин.
Бу дзотни қурди ялмоғиз маккор
Япяланг тепанинг устига атай,
Атай уйди дзот устига у қор
Кўринсин деб дзот оқ қор тепадай.
Мана энди ўша жирканч учдан
Душман пулемёти вайсар, қувар ўқ.
Ўлим тентар ўша жирканч уядан
Олдинга силжишнинг ҳеч иложи йўқ.
Кошкийди силжисам олдинга озроқ
Ёвга қарши отсам мен граната,
Оёғимга тегди ёв ўқи бироқ, тегдию
Мен толган солдатни йиқитди шартта.
Ҳаётин эҳтиёт эта билмаган

Тожик солдатидан тирқираган қон
Этиги қунжини тўлдирди бирдан
Анорнинг қипқизил шираси
симон.
Ва бу энг охирги ҳулнинг сўнггида
Оғзин катта очиб, тиш қайраб ўлим
Иштаҳаси бўлиб карнайдай жуда
Аста чўзмоқчийди улжага қўлин...
Ҳуштак чалар ўқлар ва яна чалар
Ҳуштак чалиб келар яқин-йироқдан,
Етишар дўстларим — кўп шербаччалар
Оппоқ қорни ялаб оппоқ тупроқда.
Ва мен шу ўқларнинг оловли, ёниқ
Ёмғири ичида мен учун кафил
Турган коммунистнинг товуши аниқ,
Эшитдим, хайрият қолмабман ғофил.
Яраларим боғлаб бахш этган зие
Ванянинг қўлларин кўрдим мен яна
(Милтиллаб боқарди кўзимга дунё)
Экрандаги каби кўринар ана.
Кўз олдимда бўлди яхлит намоён
Менинг азиз онам, сарпойчан онам
Онам разил ёвнинг дзоти томон
Ғолиб келибди деб борар қарасам.
Онамнинг ёнида тушди кўзимга
Қора шол рўмолда у, — Моҳижамол
Ишонгим келмасди сира ўзимга
Қалбим тирналарди, қалбим эди лол.
Қаерга кетяпсан, тўхта ҳозироқ
Менинг меҳрибону, ғамгузор онам.
Вужудимга уқлар солсин деб титроқ
Солдат бўлмовдим-ку ғамгузор онам.
Сен муқаддас кўкрак сутингдан бериб
Гўдакликда мени боққан чоғларинг.
Дердинг: Полвон бўлгин қулочинг кериб
Асрагин қадрдон уйинг, боғларинг.
Ахир мен дунёда энг зўр, довюрак,
Онам, менга бердинг мусаффо кўнгил
Ўзинг менга бердинг чўчимас юрак
Ишончинг оқлайман, хотиржам бўлгин.
Ўзимни қаҳрамон дейиш ноқулай
Лекин ўтга қарши бора оламан.
Ва сени авайлаб ғамдан бутунлай
Сени ўлимлардан сақлаб қоламен.
Сен ҳам тўхта, менинг ёрк-париштам,
Қурбон нега! Ўзим бўламан қалқон!
Хабардорсан ҳалол яшадим ҳардам
Ва ҳалоллик билан фидо қилгум жон.
Майли ҳалок бўлай бошим эгмайман
Сен-чи, сен яшагин, гулдай топ равнақ.
Ва менинг муқаддас севгим тожим сен
Бошингга кийиб юр, туширмасдан доғ.
Тўхтанг! Шошманг! Бўлинг саломат, сиҳат!
Сизга тегар бало бошини ёргум,
Мен ғолиблик билан тик кўтариб қад
Чўлоқланиб секин ёвга тик боргум.
Қуёшнинг нурсиз зимзиё томон
Бораман, бу кетмас бекор ва бежиз
Майлига ортимдан томиб қолса қон
Майли совуқ қорга тушса қизил из.
Қасос дея олға қулоч отгусим
Роса гувиллатиб қалбимнинг ўтин
Граната отиб мен портлатгум
Ёвнинг ўша минг бор машъум дзотин.
Душман пулемети эса дамбадам
Вайсар аждаҳодай қайтмай шахтидан,
Амбразурага бораман мен ҳам
Ҳаётни ўлимдан сақлаш аҳдида.

Юсуфжон ҲАМДАМ таржимаси.

Ватанимиз озодлиги ва мустақиллиги йўлида қаҳрамонларча ҳалок бўлган кишилар номи қалбаримизда мангу яшайди.

А. Абалян фотоси.

ЖАСОРАТ

Мана бир ҳафтадирки, батальон дам олаяпти, ўзини тартибга келтиряпти, сафини тўлдираяпти.

Бессарабияни озод қилишда анча сийраклашиб қолган шахсий состав аъзолари бундай эркинликдан ҳар хил фойдаланишмоқда. Баъзи бирлар ҳафталаб уйқусизликнинг ўчини олмоқчи бўлгандек фақат овқат ейишга бош кўтаради, баъзилар уст-устига уйига, ёру-биродарларига хат ёзиш билан овора. Кўпгина йигитлар эса гармончи йигит Горнуша атрофидан кетишмайди. Қўшиқлар авжи ҳам, қаҳ-қаҳа-ю ҳангомалар ҳам шунда. Иброҳимга ўхшаган баъзи бировлар ўрмонни ўзларига маскан этганлар.

Мана бугун ҳам у эрталабдан бери ўрмон кезаяпти. Анчагина қўзиқорин териб қўйди. Қайиндар ҳиди маст қилади кишини. Ҳаммаёқ жим-жит. Онда-сонда бошланган қушлар чуғур-чуғури сукунатини бузади. Гўё уруш бўлмаётгандай. Фақатгина у ер-бу ердаги снаряд портлашидан ҳосил бўлган чуқурликлар, ўқдан учиб суви оқиб ётган дарахтлар даҳшатли урушни эсга солиб туради.

Иброҳим ўрмондан чиқаркан, ўзини майса устига ташлади. Қуёш тафтида исигач тупроқдан она ер ҳиди анқийди. Қадрдон Тошкентини эслади у шунда. Ҳар баҳор ёр-биродарлар билан ана шундай пайтларда лола сайрига чиқишарди. Ўтин, қозон-товоқ олиб чиқиб, лоладан қирмиз либос кийган қирларда палов пиширишарди, қувнаб қайтишарди...

«Яна кўрармиканман ўша қадрдон ерларни...»

Шу пайт «Батальон, сафга!» деган овоз янгради. Ҳаёл оғушида юрган йигит қуролдош дўстлари ёнига шошилди.

Батальон командири капитан Соловьев нариroқда турган бронетранспортердан дивизия командири генерал Карамищев кўрингач, у томон юриб, рапорт берди.

— Салом ўртоқлар!

— Саломатлик тилаймиз, ўртоқ генерал!

— Дўстлар, мен бугун олдингизга қувончли хабар билан келдим. СССР Олий Совети Президиуми дивизиямизнинг бир гуруҳ жангчиларини орден ва медаллар билан тақдирлади.

Фармон ўқила бошланди: «Кечувдаги жасорати ва жангчилар ҳаётини сақлаб қолишдаги хизматлари учун медицина хизмати лейтенанти Иброҳим Соатов Ленин ордени билан мукофотлансин!».

Генерал унга орденни топшираркан:

— Табриклайман, ўртоқ лейтенант! — деди.

— Совет Иттифоқига хизмат қиламан!...

...Ана шу ҳукуматимизнинг олий нишонига сазовар бўлган Иброҳим Соатов ҳозир «Қизил тонг» фирмаси медицина-санитария бўлимининг бош врачи. Орадан 26 йил ўтди. Аммо, собиқ жангчи ҳар бир воқеани аниқ эслайди:

— Бизнинг бўлинмамиз Миллерово шаҳрининг рўпарасидан дарёни кечиб ўтиши керак эди. Кечаси роппа-роса 11 да кечув бошланди. Катерларда, резина лодкаларда солдатлар олдинга интилардилар. Лекин, душман ҳам анойи эмасди. Ўнг қирғоқда мустаҳкам ўрнашиб олганди. Қаттиқ жанг бўлди. Ажал қозони ўша ерда қайнади. Жон олиб, жой бериб, кўп талафот кўриб, қирғоққа ўрнашиб олдик. Душман бизни улоқтириб ташлашга интиларди. Лекин биз бўш келмадик. Ярадорларга ёрдам беришга улгура олмасдик. Охири сийракланиб қолганимизда санитарларни олиб биз ҳам жангга киришга мажбур бўлдик. Ўлган пулеметчи ўрнига ўтиб ота бошладим. Кўп ўтмай орқадан «ура» товушлари янгради. Қолган қисмларимиз ҳам дарё кечиб, жангга кирган эдилар. Лекин, шу пайт яраланиб, хушимдан кетдим.

Москва остоналарида 94-ўзбек дивизияси жангчилари сафида пойтахт ҳимоясида қатнашган Иброҳим Соатов урушнинг энг оғир участкаларда бўлди. Сталинградда фашистларга асосий зарбани берган шонли қўшинлар қаторида бўлган йигит Украина шаҳарларини, Бессарабияни, Руминияни, Австрияни, Чехословакияни озод қилишда иштирок этди. Уч марта яраланса-да, лекин сафдан чиқмади. Ҳар сафар ҳам соғайиб, жанговар дўстлари ёнига қайтарди у. Ғалаба ҳақидаги хабарни Братиславада эшитди. Бу унинг ҳаётида энг шодиёна хабар эди.

...Иброҳимнинг асл мақсади, орзуси шифокорлик эди. Бу орзу ўртоғи Каримнинг касаллиги аниқланмай, 8 ёшида нобуд бўлгандан сўнг пайдо бўлганди унда. Ана ўшанда врач бўлишга, кишиларни даволашга, касалликларнинг олдини олишга аҳд қилганди. Шу аҳд, шу орзу уни еттинчи синфни тугатгач, Охунбобоев номли медицина билим юртига етаклади. Ўқиш тугади. Бироқ, уни тинч шифохона эмас, таҳликали жанг майдони кутарди.

Уруш унинг пешонасига ажин солган, сочларига оқ оралатган бўлса-да, кулгисини, қалбидаги орзусини сўндиролмади. Старший лейтенант Иброҳим Соатов армиядан бўшаши биланоқ ўзини ижодий меҳнатга урди. Яккабоғ район соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири сифатида Қашқадарёда халққа медицина хизматини яхшилаш йўлида тинмай меҳнат қилди.

Лекин ҳар қандай тажрибаси бўлганида ҳам у ўрта маълумотли мутахассис. Назарий билимини ошириши керак. Ана шундай ўй билан 1960 йили у Тошкент медицина институтита ўқишга кирди.

— Ўша йили 40 ёшда эдим, — дейди у. Қийинчилик билан бўлса-да, институтни битириб олдим.

Институтни битиргач, уни «Тез ёрдам» клиникасига ишга йўлладилар. Бу ерда ҳам фронтдаги одат—ҳар нарсани ўз ерида ҳал қилиш, тез ёрдам кўрсатиш одати иш берди унга. Тезда у ўз ҳамкасблари орасида эътибор қозонди.

Мана, икки йилдирки, у «Қизил тонг» фирмасига қарашли медицина-санитария бўлими ходимларининг сардори. Корхонада медицина хизматини яхшилашга ўз ҳиссасини қўшиб келаяпти.

Орзуси ушалган собиқ жангчи меҳнат фронтида ҳали қанчадан-қанча касалликлар устидан ғалаба қозониб, кишилар лабига ханда, юзига қувонч бағишлайди.

Р. ФУЗАИЛОВА,
Т. ҲАЛИЛОВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

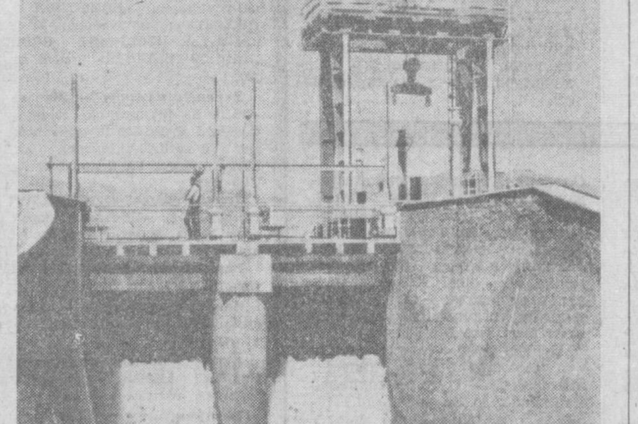

АФҒОНИСТОН. Нангарҳар ўлкасида Совет Иттифоқи ёрдамида Жалолобод ирригация иншооти системаси қурилди.

Узунлиги 70 километрга тенг бўлган канал эндиликда мазкур ўлканинг қақраб ётган ерларини суғормоқда. Келажакда 24 минг гектар ер ўзлаштирилиб, экин экилади. Суратда: каналнинг тўғони.

А. Стужин фотоси, (ТАСС).

МЕРГУИ — Бирманинг Тенассерим округидаги энг хушманзарали шаҳарларидан ҳисобланади. Шаҳарда балиқдан тайёрланган ҳар хил маҳсулотлар ишлаб чиқарилади. Суратда: балиқчилар учун мосланштириб қурилган уйлар.

Н. Новиков фотоси, (ТАСС).

ТАРИХИЙ ҚАРОРЛАР

СОФИЯ, 19 июнь. (ТАСС). Коммунистик ва ишчи партияларнинг Москва кенгаши бутун дунёдаги миллионларча меҳнаткашларнинг умидини тўла оқлади. Бу кенгаш халқаро коммунистик ҳаракат тарихига барча революцион кучларнинг империализмга қарши умумий курашида ғоят муҳим воқеа бўлиб киради, деб ёзади «Труд» газетаси. Кенгашда қабул қилинган ҳужжатлар бу курашда жуда катта ижобий роль ўйнайди ва янги ғалабаларга олиб келади.

Болгария Коммунистик партияси, деб таъкидлайди газета, Москва кенгашида белгиланган вазифалар муваффақиятли амалга оширилишига тамомила аминдир ва бу кенгашнинг тарихий қарорларини астойдил қўллаб-қувватлайди. Болгария Коммунистик партияси марксизм-ленинизм идеалларига, жаҳон пролетариати ишига, коммунизм ишига ҳеч қачон хиёнат қилган эмас ва хиёнат қилмайди.

ВАРШАВА, 19 июнь. (ТАСС). «Жиче Варшави» газетаси қуйидагиларни ёзади: «Халқ Польшасининг меҳнаткашлари Москва кенгашининг якунларини зўр мамнуният ва зўр ифтихор билан табрикламоқдалар. Зўр мамнуният билан табриклаётганликларига сабаб шуки, Кремль саройининг Георгий залида ишлаб чиқилган тинчлик ва хавфсизлик программаси бизнинг миллий ва давлат манфаатларимизга тўла жавоб беради. Уларнинг зўр ифтихор билан табриклаётганликларига сабаб шуки, Польша Бирлашган ишчи партияси ҳам кенгаш олдидан тайёргарлик ишларига ўз ҳиссасини қўшди, Будапештда ўтказилган биринчи маслаҳат учрашувида партиямиз киритган таклифлар Москвада ҳаётбахш муҳитнинг вужудга келтирилишига ва пировардида бирлик ишининг ғалаба қозонишига кўп ёрдам берди».

Газета қуйидагиларни уқтириб ўтади: «Кенгашда Хитойдаги бузғунчилар ўз фаолиятига асос қилиб олган ҳодисалар осойишталик билан ва айни вақтда пухта ҳамда конкрет таҳлил этилди. Москвада тинчлик ишининг ғалаба қилганлигига кўп жиҳатдан имкон берган сабаб шуки, бу ерда бузғунчилик фаолияти тўғрисида айтилиши лозим бўлган гапларни дангал айтиб беришди».

ПРАГА, 19 июнь. (ТАСС). «Руде право» газетаси халқаро кенгашнинг «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги тўғрисида» қабул қилган мурожаатининг тўла текстини босиб чиқарди, бошқа газеталар бу мурожаатнинг баёнини эълон қилди.

«Земеделське новини» газетаси ўз шарҳларида қуйидагиларни ёзади: Москва кенгаши ўзининг асосий мақсадини бажарди. Бу кенгаш империализмга қарши курашда коммунистик ва ишчи партияларни, барча прогрессив кучларни жипслаштиришга ёрдам берди. Ана шу кенгашнинг натижалари халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатида рўй бераётган ҳозирги қийинчиликларни бартараф қилиш учун яхши замин вужудга келтиради. Кенгаш — энг фойдали учрашув бўлди. Кенгашда қабул қилинган ҳужжатлар бутун прогрессив инсониятга йўл кўрсатиб беради.

БУДАПЕШТ, 19 июнь. (ТАСС). Коммунистик ва ишчи партияларнинг халқаро кенгаши, деб уқтириб ўтади «Непсабадшаг» газетаси, ўз вазифасини бажарди. Кенгаш империализмга қарши курашнинг ҳаракат программасини ишлаб чиқди. Кенгаш умумий вазифаларни олдимизга қўйди. Бу вазифаларни ҳал этмоқ учун барча антиимпериалистик кучлар—жаҳон социалистик системаси, халқаро ишчилар синфи, миллий озодлик ҳаракати ва тинчликнинг барча тарафдорлари ўз куч-ғайратларини бирлаштиришлари лозим. Шу билан бирга, кенгаш коммунистик ҳаракатни тўла бирлаштиришга олиб борадиган йўл асосларини яратди.

Венгрия Социалистик ишчи партияси, деб ёзади яна газета, кенгашнинг натижаларини мамнуният билан маълумотга олади. Венгрия Социалистик ишчи партияси кенгашнинг натижалари коммунистик ҳаракат бирлигини вужудга келтириш учун қардош партияларнинг коллектив меҳнатини, уларнинг умумий иродасини, шу жумладан, Венгрия Социалистик ишчи партиясининг зўр бериб қилган ишларини ифода этади, деб ҳисоблайди.

ИСРОИЛ АВИАЦИЯСИНИНГ ҲУЖУМИ

ҚОҲИРА, 19 июнь. (ТАСС). Исроил ҳарбийлари Иордания билан ўт очишни тўхтатиш чизиғида яна катта игвогарлик қилди.

Иордания армияси қўмондонлигининг вакили хабар беришича, Исроил авиацияси кеча амир Абдулла ва амир Муҳаммад кўприги атрофидаги районларга, ал-Махтас, Карама ва Карима қишлоқларига ҳужум қилган. Авиация ҳужуми билан бир вақтда Исроил қўшинлари Иордан дарёсининг ғарбий соҳилидан Умм Нахля, ал-Мундасса районларини ва ўт очишни тўхтатиш чизиғида қирол Ҳусайн ва амир Муҳаммад кўприклари ёнида жойлашган Иордания қўшинларининг позицияларини ўққа тутганлар.

Иордания томони, деб хабар беради МЕН агентлигининг мухбири Аммондан, жавоб тариқасида ўт очишга мажбур бўлди. Икки ўртадаги отишма салкам олти соат давом этди.

СУДАН ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ МУВАҚҚАТ ҲУКУМАТИНИ ТАНИДИ

ХАРТУМ, 19 июнь. (ТАСС). Омдурман радиоси бугун эрталаб қуйидагиларни хабар қилди: Судан демократик республикасининг революцион кенгаши Жанубий Вьетнам Республикаси муваққат революцион ҳукуматини таниш тўғрисида қарор қабул қилди.

КИЧИК ҲИКОЯЛАР

ДЎСТЛАР

Ижтимоий фанлар академиясида ўқиган кезларимда помирлик Давлатқадам исмли бир тожик йигити билан дўстлашиб қолдим. Икки-уч йил бирга ўқиб, бирга юриб, гўё ака-укадек ўрганишиб қолгандик.

Москвада ўқиган вақтимда тошкентли дўстларим қўнғироқ қилиб, ҳол-аҳвол сўрашар, йўллари тушиб, пойтахтга келиб қолишса, дарҳол академияга Ўзбекистоннинг ширин-шакар меваларидан совға-саломлар олиб келишарди.

Бир куни дўстим Давлатқадам мендан сўраб қолди:

— Нодир Ғафурович, дўстларингизнинг меҳри-оқибатига жуда ҳам ҳавасим келади. Баъзан ўзим-ўзимга: буларнинг қайси бири энг яқин ва энг қадрдон экан, деб савол бераман. Баъзан бир ўртоғингизнинг илтифоти, самимийлиги, меҳрибонлигини кўриб, мана шуниси бўлса керак, деб ўйлайман. Бошқа бирови келганда, буниси энг қадрдони бўлса керак, деб хаёлга толаман. Айтингчи, азизим, қайси дўстингиз сизга энг яқин, энг қадрдон ҳисобланади?

Ўқишлар тамом бўлиб, дўстим Помирга кетди, мен эса Тошкентга қайтиб келдим. Дўстим Давлатқадамнинг саволига ҳали ҳам жавоб берганим йўқ. Лекин, қадрдон дўстларим билан қайси бир ўтиришда тўпланишиб қолсак, Давлатқадамнинг менга берган саволи ёдимга келади.

ЁДГОРЛИК ЁНИДА

Хиванинг тарихий ёдгорликларини зўр ифтиҳор ҳисси билан зиёрат қилардик. Қадимий шаҳарда ҳеч қайтарилмас ажойиботларни яратган меҳнат аҳлининг ақл-заковатига, ижодкорлигига таҳсинлар ўқирдик.

Шунда бир ёш йигит кичкинагина қаламтарош билан эшик нақши орасига «Гулнора» деб ўйиб ёзганига кўзимиз тушиб қолди.

— «Гулнора» ким? — сўрадик, бизни кўриб қаламтарошини яшираётган йигитдан.

Тут тагига ўтирган қизни кўрсатди уялинқираб у.

— Нега эшик нақшларига пичоқ тегиздингиз, гўзалликни севмас экансиз, — дедик унга.

Йигит қаламтарошини шошилинч чўнтагига солди-ю, чопганича кутиб турган севгилиси ёнига кетди.

Ёдгорликларни айландик. Аммо ўша гўзал меъморчилигимиз тимсоли бўлган ноёб ва абадий обида нақшлар орасида ношуд, дидсиз кишилар томонидан пичоқ билан ўйиб ёзилган «Саттор», «Саша», «Аҳмад», «Рима» ва бошқа исмларни ўқиб таъбимиз хира бўлди. Яхши исм юракка ёзилади.

Чиқиб кетаётган эдик, эшик олдида ўша тут тагида турган қизга дуч келдик.

— Узр сўрайман, — деди Гулнора ерга қараб.

Биз жавоб қайтармадик.

ХАЁЛИМ

Хаёлим... Менинг ҳамиша йўлдошим, туну-кун ҳамроҳим, барча эзгу ниятларим, орзуларим дебочаси.

Сен кўпинча юрагимга яхши ният, илиқ ҳис-туйғулар уруғини сочиб замондошларимнинг, мўътабар, азиз дўстларимнинг гўзал сиймосини, олижаноб фазилатларини ойнан жаҳондек намойиш қиласан. Бахтиёр дақиқаларга, ёшлик, ўтли йилларга элтасан. Кўз олдимга севги дамлари, билимга чанқоқ, ҳаётга ташна даврлар келади.

Лекин, баъзан ўзим ҳам билмай қоламан, иродамга бўйсунмай мени қоронғи фикрлар сари бошлаб кетасан. Шунда баъзи кишилар ҳақида ёмон фикрлар туғдириб, қалбимда уларга нисбатан ғазаб-алам уйғотасан. Шунда асабларим бузилади, кечалари кўздан уйқу қочади...

Мунча ҳам дарёдек бебош, самодек бепоён экансан, менинг хаёлим. Ҳайрон қоламан, шодиёна кезларда қалбимга яхши орзуларни меҳмон қилиб муҳаббат, севги, меҳргиё соласан, илиқ туйғулар уйғотасан. Баъзан эса ҳижрон дамларни эслатиб, қалбимнинг тагтагида ётган ҳиссиётларимни қўзғатасан, бутун вужудимни айрилиқ ва ҳасрат гирдобига ташлайсан...

Кўпинча ширин хаёллар билан бепоён водийларда кезиб, кўз ўнгимда ўлкамнинг гўзал, мафтункор манзарасини, меҳнатсевар, ижодкор халқимнинг меҳнатда тобланган табассум тўла чеҳрасини намоён қиласан, баъзан даҳшатли уруш йилларига олиб бориб, фожиали, оловли, жанговар йилларни эсга соласан.

Эй сен, коинотдек бепоён, интиҳосиз менинг хаёлим, сенга ёлбораман, илтижо қиламан: ҳамиша гўзаллик, яхшилик сенга ёр бўлсин! Юрагимга алам солма! Мени ҳаётнинг ширин дақиқалари сари бошла! Ҳамиша, ҳамма вақт олижаноб туйғуларни меҳмон қил!

ҚАДАҲ

Дам олиш куни бир яқин дўстимнинг уйига меҳмонга бордим. У, ўғлининг туғилган кунига бизни бир ҳафта илгари таклиф қилган эди.

Юқорида ўтирган басавлат семиз бир киши даврада соқийлик қилди. Афтидан, у дўстим ишлаётган идоранинг бошлиғи бўлса керак.

Соқий узундан-узоқ кириш нутқи сўзлаб, дўстимнинг, оиласининг саломатлиги учун қадаҳ кўтаришни таклиф қилди. Кейин ўрнидан туриб олиб, меҳмонларга бирма-бир сўз бера бошлади. Қизиғи шуки, ҳар бир кишига сўз бериш олдидан сўзловчининг исми-фамилияси, ишлаш жойи, унинг хизматлари, мазкур оилага муносабати, хуллас ҳамма гапни бирма-бир айтиб чиқарди.

Бу ўртада олиб келинган таомлар совуб қолди, киши овқатлангандек бўлмай, нутқ ташвиши билан еган-ичгани ичига тушмай ўтирди. Бунинг устига соқийлик қилувчи меҳмонларни ҳоли-жонига қўймас, «Сиз дўстингизнинг саломатлигини хоҳламайсизми, унинг бахтли бўлишини истамайсизми» деб ичмаганларни дашном қиларди.

Хуллас, ўша дам олиш куни меҳмондорчиликдан қулоқларим қоматга келиб, эзилиб, чарчаб қайтиб келдим...

Мақсуд ҚОРИЕВ.

Янги шеърлар

ҚИРҒИЗ ҚИЗИ

Меҳмон қилди қирғиз оғам
Яйловдаги ўтовида.
Яйраб кетди жону таним
Иссиқ дўстлик офтобида.
Қимиз тутди пиёлада
Қуралай кўз, сулув қизи,
Қизарди-ю, нақ лолага
Ўхшаб кетди икки юзи.
Билолмадим маст қилганин
Сузган нордон қимизими?
Кулиб турган сузук кўзи,
Ё яшнаган гул юзими?

Муҳаммаджон ҚЎШОҚОВ.

ШЕЪР ТУҒИЛГАН КУН

Яна қувонч, ширин ҳаяжон,
Вужудимни қамраб олади.
Туғиларкан шеърий бир
уммон,
Юрагимга оташ солади.
Баҳор иси уфурар дилга,
Муҳаббатдек жозибадор у.
Ҳавас билан боқаман гулга,
Юрагимда жўш урар ғулув.

Арофат НОСИРОВА.

ДЕРАЗАМНИ ЧЕРТАДИ ЁМҒИР

Деразамни чертади ёмғир,
Бир зум тинмас булут кўз
ёши.
Мен бедорман...
Тугамади шеър,
Порламади қалбим қуёши.
Жимирлайди кўзим олдида,
Тушаётган биллур томчилар.
Юксаклардан талпиниб
келиб,
Она ерга улар бош қўяр.
Ёмғир сингар ер сийнасига,
Қанотланиб кетар ҳисларим.
Қаранг, ҳатто томчилар ҳам
шу —
Она ер деб яшар дўстларим!

Файзулла ЗИЁДУЛЛАЕВ.

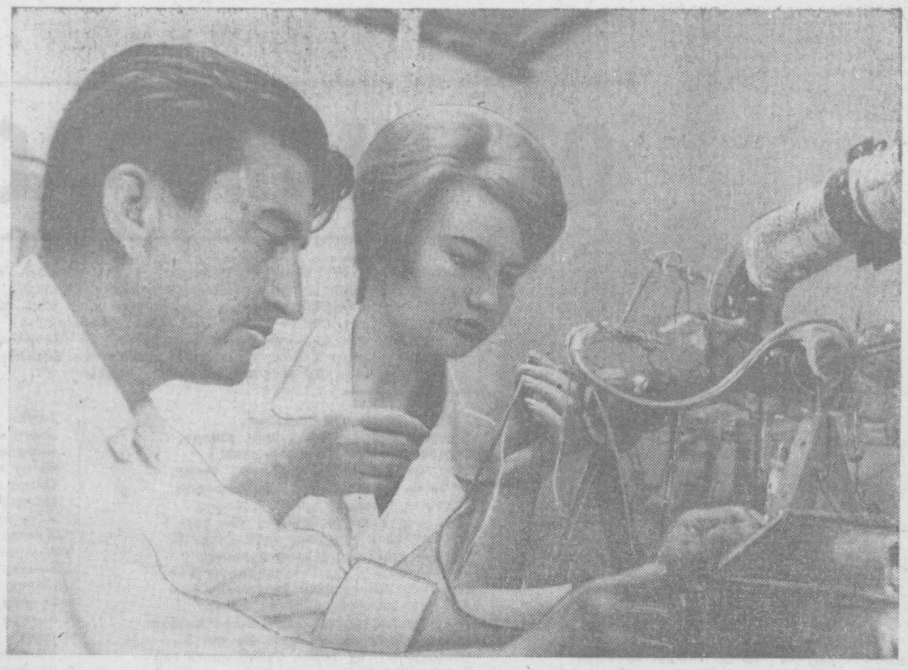

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси электроника институтининг газ электроникаси лабораториясида газ атомларининг қаттиқ жисмлар устига ўзаро таъсири жараёнлари ўрганилади. Бу тадқиқотлар электрон саноати ва космонавтикада катта амалий аҳамиятга эгадир. Яқинда физика-математика фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун диссертация ёқлаган ёш олим Худойберди Жўрақулов ўз ишини шунга бағишлади. Суратда: Худойберди Жўрақулов ва илмий ходим Наталья Принцева институт лабораториясида.

В. Лейзерович фотолари. (ЎзТАГ).

ЯНА БИР ФАН ДОКТОРИ

Иқтисодчи фан докторлари сафига яна бир олим қўшилди. Яқинда талантли иқтисодчи олим, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Иқтисод институтининг бўлим мудири И. Искандаров «Ўзбекистонда тўқимачилик саноати тараққиётининг иқтисодий проблемалари» деган мавзуда докторлик диссертациясини муваффақиятли ёқлади.

Оппонентлар — Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзолари С. Зиёдуллаев, К. Бедринцев, профессор З. Акрамовлар диссертацияни юқори баҳолашди.

Ўзбекистон ССР фанлар академиясининг фалсафа, ҳуқуқ ва иқтисод фанлари бўйича илмий совети И. Искандаровга иқтисод фанлари доктори илмий даража беришга қарор қилди.

М. НЕЪМАТОВ.

Бекобод шаҳри тобора кўркамлашиб бормоқда. Унинг бағрида янги-янги кўчалар, ҳашаматли бинолар, кўпқаватли уй-жойлар пайдо бўлаяпти. Суратда: шаҳарнинг Октябрь кўчаси.

Спорт

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

◆ 19 июнь куни олий лига командалари ўртасида ягона учрашув Москвада бўлди. Пойтахт торпедочилари билан спартакчилари мусобақалашдилар. «Спартак» футболчилари учрашув тугашига икки минут қолганда рақиблари дарвозасига тўп киритиб, 1:0 ҳисобида ғалаба қозондилар. Бу ғалаба билан «Спартак» биринчи ўринда мустаҳкамланиб қолди (23 очко).

◆ Иккинчи лига командалари ўртасида мусобақалашаётган Ўзбекистон коллективлари навбатдаги ўйинларни сафарда ўтказдилар. Брест шаҳрига борган «Политотдел» маҳаллий «Спартак» билан бўлган учрашувни 1:1 ҳисобида дуранг қилиб якунлади. Навоий ва Фарғона шаҳар командалари Кавказга боришди. «Зарафшон» Ботумида «Динамо» коллективидан 0:1 ҳисобида енгилди. «Нефтяник» эса Сумгаитда «Полад» футболчиларидан икки очко олишга муваффақ бўлди — 2:1.

◆ «Б» класс командалари мусобақасида «Ташавтомаш» заводи ва «Янгиер» футболчилари ўртасидаги пойга ҳамон давом этмоқда. Кейинги турда бу икки пешқадам сафарда ўйнади. Аммо иккалови ҳам ўз ҳисобига яна иккитадан очко ёзиб қўйди. «Ташавтомаш» Олмалиқда «Металлург»ни 1:0 ҳисобида мағлубиятга учратган бўлса, қўриқ ер футболчилари Жалолободга бориб, «Строитель» устидан ғалаба қозондилар — 2:0. Тошкент армиячилари ҳам муваффақиятга эришди. Бу команда «Димитровчи» майдонида 3:0 ҳисобида ғалаба қозонди. Бошқа учрашув натижалари қуйидагича бўлди: «Андижон» — «Факел» — 1:0, «Олой» — «Самарқанд» — 2:1, «Меҳнат» — «Ирригатор» — 1:2, «Чуст» — Наримонов колхози — 1:0, «Оқ олтин» — «Қорақум» — 3:1, «Пахтаорол» — «Химик» — 2:1, «Пахтакор», «Цементчи» — 3:0, «Вахш» — «Абрешимчи» — 1:1, «Автомобилчи» — «Пахтачи» — 1:0.

ПИОНЕР ДРУЖИНАЛАРИ МУСОБАҚАСИ

Андижон шаҳрида шашка бўйича пионер дружиналари командалари ўртасида республика мусобақалари бўлди. Биринчи ўринни Самарқанд шаҳрининг ёш шашкачилари эгалладилар. Улар Грузия пойтахтида бўладиган Бутуниттифоқ мусобақаларига бориш ҳуқуқини қўлга киритдилар. Андижонликлар иккинчи, Тошкент шаҳар шашкачилари учинчи ўринни олишди.

БОЗОРЛАРДА САБЗАВОТ СЕРОБ

Ёзнинг тўкинчилик даври бошланди. Шаҳар атрофидаги сабзавот хўжаликларидан машиналарда Олой бозорига сабзавот маҳсулотлари тинимсиз келтирилаётир.

Ҳаммаёқ тўкинчилик. Бу ерга кирган киши ўзини гўё катта боғда юргандек ҳис қилади. Негаки, бир томонда полиздан янгигина узилган карам ҳамда бодринг бўлса, иккинчи пештахтада эса ҳил-ҳил пишган ўрик, гилос, олма каби ёзнинг нозneъматлари кўзни қамаштиради.

Харидорлар оқими бир зум ҳам узилмайди. Ахир улар бу йил деҳқонлар маҳсулотини анча интизор бўлиб кутишди. Меҳнатсевар деҳқонларимиз учун бу йилги об-ҳаво шароитининг оғир келганлигини ҳамма билади. Ҳар туп кўчат парникда ва плёнкаларда авайлаб ўстирилди. Деҳқон ўз маҳсулотини шаҳарлик биродарлар дастурхонига тўкиш учун ғайрат кўрсатиб меҳнат қилди.

Бозор маъмурияти аҳолига савдо-сотиқни янада қулайлаштириш мақсадида кўпгина тадбирларни амалга оширди. Бу ерда пештахталар кенгайтирилди. Ҳозир 150 та сотувчига мўлжалланган пештахталар турли хил ширин-шакар нознеъмат билан тўла. Бозор атрофидаги аввалги пастқам уйлар ўрнида замонавий турар-жой бинолари қад кўтарган. Демак, бу бозорга кириб харид қиладиган аҳоли сони янада кўпайди. Буни ҳисобга олган бозор маъмурияти янги расталар қуришни ташкил этди. Бозор майдонига асфальт ётқизиб, ариқлар тозаланиб, кўкаламзорлаштирилди. Бозорда бир кунда 200 минг аҳоли харид қилиб, ўзига керакли бўлган маҳсулотларни олиб кетади.

Олой бозорида Куйбишев райпишчеторгининг ҳам сотувчилари аҳолига сабзавот маҳсулотлари сотишда намунали хизмат қилмоқдалар. Улар олтита павильон ҳамда 25 ишчи жойларида турли хил сабзавот маҳсулотларини сотиш билан банд. Бунинг учун 15 та автомашина областимизнинг Оржоникидзе районидаги Киров номли колхозидан ҳамда Калинин районидаги Ильич номли, Охунбобоев номли колхозлардан ҳар куни икки марта бориб 50 — 60 тоннагача маҳсулот етказиб келмоқдалар. Бундан ташқари бозорда плодоовощторгнинг магазинлари ҳам жойлашган. Улар ҳам пешмапеш узилган полиз экинларини харидорларга етказиб беришда дуруст ишлар қилмоқдалар. Калинин районидаги Карл Маркс номли ҳамда «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозларида етиштирилган резавор маҳсулотлар кўплаб сотилиб, аҳоли дилини хушнуд этмоқда.

Бозор маъмурияти бошқа областлардан келтирилган маҳсулотларни ҳам сотиш учун уларга жуда кўп қулайликлар яратиб берган. Буюмларни сақлайдиган хоналар ажратилган. Келтирилган маҳсулотларнинг сифати тўрт-беш кунгача бузилмайди. Фарғона областининг Олтиариқ, Бешариқ районларидан келтирилган маҳсулотларни ҳам кўриш мумкин. Айниқса Ленинобод, Конибодомдан келтирилган маҳсулотлар шаҳарликларга айниқса манзур бўлмоқда. Бу ерда 30 тонна маҳсулот кетадиган катта холодильник установкаси деҳқонлар ихтиёрига бериб қўйилган.

Бундан буён ёзнинг турли ҳил мевалари ғарқ пишади. Маҳсулотлар тонна-тонналаб машиналарда келтирилади. Айниқса ширин-шакар қовун-тарвузлар пишишига ҳам озгина вақт қолди. Буларнинг ҳаммасини бозорга жойлаштириш, сотувчиларга шароит яратиб бериш бозор маъмуриятига анчагина масъулият юклайди. Бунинг учун ҳозирдан бошлаб бутун чоралар кўрилаётир.

Олой бозорида 950 ўринлик бостирма қурилиши бошланган эди. Бу қурилишни 9-трестга қарашли 55-қурилиш бошқармаси шу йилнинг май ойида битказиб беришга ваъда берган эди. Бошқарма раҳбари Л. Кайзерман бу ишга жуда масъулиятсизлик билан қарамоқда. Ҳозир ишлар ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Агар иш шундай кетаверадиган бўлса, бостирманинг бу йил ҳам битиши гумон. Ўртоқ Кайзерман бозор маъмуриятига бинони битказиб бериш учун бир неча бор ваъда қилди. Лекин у ўз ваъдасининг устидан чиқолмаяпти. Эрта-индин пишиқчилик бошланса, пойтахтимизга республикамизнинг турли областларидан ноз-неъматлар кўплаб келтирилса албатта Олой бозори торлик қилиб қолиши мумкин. Буни 9-қурилиш трести раҳбарлари ўйлаб кўришлари керак!

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Суратда: сабзавот маҳсулотлари савдоси.

А. Абалян фотоси.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — Кўрсатишлар программаси.

Ўзбек тилида: 10.00 — «Муъжизалар маскани». 10.35 — «Женя, Женечка ва Катюша» (Бадиий фильм).

12.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ.

16.55 — Кўрсатишлар программаси. 17.00 — Теляангиликлар (рус тилида). 17.10 — Мультфильм.

Ўзбек тилида: 17.25 — «Ёш куч» спорт программаси. 18.10 — «Оламга саёҳат» (Киноэшиттириш). 19.25 — Телеянгиликлар. 19.40 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи».

20.30 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

15.30 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.30 — Дутор тароналари. 21.10 — «Агар уйинг қадрли бўлса» (Бадиий фильм). 22.40 — Музикали календарь (рус тилида).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 дан — Душанба кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 21/VI да Севги тумори премьераси.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 21/VI да Замон драмаси, 22/VI да Мария Стюарт.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Таниш — билишларимиз — «ЎЗБЕКИСТОН», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, 4, ва кеч 8 да), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч 8 ва 10 да).

Учрашув манзили — Женева — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 3, кеч 6 ва 8.40 минутда), «МОСКВА» (кундуз 12, 2 ярим кеч соат 7.20 да).

Уруш-уруш-да! «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да, кундуз 5 ва кеч 9.20 да).

Рошфорлик қизлар — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Чангда қолган гул — ўзбек тилида НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Дўппи кийган фаришта — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб 9.45, 11 ярим, кундуз 1.15 да).

Махтумқули — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз 12, 2, 4 ва кеч 6 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 9 ва 10.40 минутларда бошланади)

Анжелика ва қирол — ТЕЛЬМАН НОМЛИ;

Таниш — билишларимиз — «ФЕСТИВАЛЬ»;

Учрашув манзили — Женева — «ХИВА».

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»-НИНГ ДИСПЕТЧЕРЛИК АЛОҚА ВОСИТАЛАРИ БОШҚАРМАСИГА радио ва телефон алоқаси монтерлари

ҚЕРАК

Ёлғизлар ётоқхона ва Тошкент шаҳрида прописка билан таъминланади.

Оилаликларга 2 йил ичида турар-жой берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, А. Тўқаев кўчаси, 5-уй. Телефон 3-3-60-20, қўшимча 2-48.

Редактор А. ИСМОИЛОВ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 03141.
ИНДЕКС — 6469.
Б — 2306.